СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа в Америцї і орган „Руского Народного Союза“.

Рік XV. Ню Иорк. Четвер, 27-го Червня 1907. Число 26. Vol. XV. New York, N. Y. Thursday, June 27, 1907. No. 26

До всїх вiддiлiв i членiв Р. Н. Союза.

Поважані члени і членкинї Р. Н. Союза!

Як Вам відомо, то сьв. Отець, Папа Римский, іменував епископом для американьских руских церков о. Стефана Ортиньского вельми заслуженого і дуже талантливого чоловіка, щирого Русина з Галичини.

Вість про іменованє епископа для американьскої Руси прогоміла великою радостию по всїх кольоніях руских з сею надією, що будучність наших церквей і теперішня незавидна доля єї знайде доброго защитника, щирого опікуна, і доброго покровителя в особі преосьв. о. С. Ортиньского котрий незадовго завитає на берег американьскої землї, як руский гр. кат. епископ для Америки.

В тій то радісній цїли з'їхались рускі сьвященики і делеґати церковних громад а також представителї руских орґанізаций — дня 14. Мая до Питсбурґа і там відбули свої наради, щоби нашого новоіменованого епископа, коли він прибуде до берега американьского, приняти з почестями торжественно, та вибрали комітет котрий має сь заняти приготовленями.

Понеже такі принятя вимагають поважної суми гроша длятого зібрані на мітинґу сьвященики і делеґати церковних громад і предс. орґанізаций рішили удатись до наших церковних громад, до братств і орґанізацій Американьских, з просьбою о жертви на сю добру цїль.

Длятого удаюсь до вас поважані братства і до всїх членів і членкинь: зводьте офіровати малї, не вимушені жертви на сю красну цїль на перших будучих ваших мітинґах — і чим скорше зашлїть їх на імя всч. отця Гавриїла Чопея, 44 Division St. Perth Amboy, N. J., як касієра вибраного до сеї цїли.

Покажім дорогі братя тую радість красним дїлом, покажім що ми Русини уміємо шановати наших достойних людий. Повитаймо єго велично, щоб Американцї пізнали, що ми нарід, котрий має своїх достойних представителів духовних ту в Америцї.

Всї жертви прошу як найскорше відсилати, бо час дуже короткий, а комітет мусить мати всї зібрані гроші щоби після сего міг виготовити програму принятя.

Еще раз звертаюсь до вас дорогі братя жертвуйте хто що може, жертвуйте скоро, жертвуйте на цїль принятя нашого достойного гостя, нашого руского епископа і князя руских церков в Америцї.

К. Кирчів
гол. предсїдатель Союза

ОГОЛОШЕНЄ.

Понеже богато пп. Секретарів питає мене чи треба всїм членам виписувати крім блянкетів також нові декларациї, длятого отсим даю до відомости, що жаден член, нової декларациї виписувати не потребує, лише має виповнити блянкет і прислати єго з грамотою.

Нові декларациї розіслали ми тому, щоби защадити кошт почтової оплати та щоби за одним заходом кожде Братство мало їх в запасї.

З поважанєм
Т. Лабовский.
Голов. Рек. Секр. Союза.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАР.

Червень.

27	Ч.	Єлисея, Метод.
28	П.	Єронима
29	С.	Тихона еп.
30	Н.	1 по С. Мануіла
1	П.	Линень. Леонтия
2	В.	Юди апост.
3	С.	Методия

В СПРАВІ КАЛЄНДАРА „Р. Н. СОЮЗА“ НА Р. 1908.

Повідомляю в послїдне, що калєндар „Р. Н. Союза“ на рік 1908 зачне ся друкувати за місяць. Хто би хотів дати до калєндара яке оповіданє, статю, стихи, фотоґрафію або оголошенє най спішить ся, бо опісля буде за пізно.

Ті п. п. бизнесмени, що не поплатили за минулий рік за свої оголошеня най як найскорше пришлють гроші, бо наближає ся річна конвенция „Р. Н. Союза“, на котрій треба нам вирахувати ся з усего. Адресувати:

Rev. St. Makar,
Ansonia, Conn.
о. Ст. Макар

— **Товариство “Любов”** відділ Р. Н. Союза 45 в Филаделфії, Па., вступило в члени Славяньского Іміґрацийного Товариства і прислало на сю цїл 10 долярів. Слава урядови товариства Любови і всїм єго членам, що не забувають на бідних іміґрантів. Є се перше руске товариство, що вступило в члени Славяньского Іміґрацийного Товариства. Who is next?

— **О. Іван Велигорский** обняв парохію в Desloge, Mo.

— Як доносять нам з Гейзелтон на парафіяльнім мітинґу церковнім по причинї о. Новака була велика буча. Предсїдателем парохіяльного комітету є там д. Ф. Поливка, який щиро трудив ся над орґанізованєм парохії та для добра церкви. Він є родом з Галичини, а се було солею в оці о. Новакови і його поплечникам, мадярским патріотам. І они порішили за всяку цїну позбути ся його. На пар. мітинґу закидав йому о. Новак що він зборонює людям приходити до нього і т. д. та закінчив свою мову словами: „Patruj! ja ci hutorim, że wecej predsedom ne budzesz!“ Marsz z za stola! Ne potribujeme Galicianow!“ На свої закиди о. Новак не умів навести нїяких доказів. Так виглядає мадяроньский проповідник христіяньскої любови ближнього. По службі божій, місто научати людий чогось путнього, місто присьвячувати їм приклядом, він починає ординарні бійки і лайки. Час би уже усему тому зробити конець.

— **Між Русинами в Едмонтонї, Канада,** правдиве безголовє задля сварок за релиґії. Причина сего така, що там між Русинами працюють аж 4 учителї слова Божого: уніяцкий: о. Гура незалежний: о. Зазуляк, православний: о. Фекула, ну і польский незалежний, о. Клевітер. Кождий своє хвалить а чуже ганить а декотрі люди дійшли до сего, що своїх „ворогів“ годні би в ложцї води втопити. — Як звісно в Едмонтонї засновано перше руске товариство „Зоря“, яке вступило до Руского Народного Союза“. І знов біда. Католики противлять ся сему, бо кажуть що „Союз“ соціялїстичний, а некатолики кажуть також що зле, бо як приїде епископ Ортиньский то хопить Союз в свої католицкі руки. І догоди тут людям...

— **В відповіди** д. Сліпченка В. Головацкому у Свободї ч. 24 ст. 6-а надруковано мильно вмісто $50.00 — $20.50, що отсим простуємо.

—Дня 12-ого Юнія відбуло ся в парохіяльній церкві сьв. Юрія в Ню Йорку вінчанє п-ни Галї Констанкевич, дочки о. Івана Констанкевича з Шамокин, Па., з д. Іваном Р. Г. Вайссером (John R. G. Weysser) з Mauch Chunk, Pa. Молоду пару звінчав о. А. Уліцкий в присутности найблизшої родини молодят. П. Вайсер замешкали в Гобокен, Н. Дж., де п. Вайссер є спільником фабрики компресорів до вироблюваня штучного леду.

— **Вінчанє.** Дня 7-го липня с. р. відбуде ся вінчанє о. Максима Поповича — Березиньского, родом з Ясенова (повіт Броди) з панною Сальомеєю Лучкевичівною, Русинкою - Американкою родом з Шамокин Па. в руській незалежній церкві в Brokenhead, Man. Canada.

— **Ліярні желїза** в Пенсильвенії повпроваджували у себе уліпшеня, в наслїдок чого богато робітників потратить хлїб. До тепер 2-ох або 3-ох робітників змогло в протягу одного дня відлити 3 до 4 рази на день по 1.200 фунтів желїза. Після уліпшеного способу можна що годину відливати по 3.000 фунтів желїза.

— **Про старі часи на Українї.** Коротка історія України. Написав Михайло Грушевский, професор української історії в університетї у Львові. Книжка та має 175 сторін друку на краснім папері і приукрашена 40 образками. Друкована в Петербурзї в Росії. Цїна з пересилкою 35 цнт.

Нещасливий наліг і иньші оповіданя. Сторін 110. Цїна 35 ц.

Сї книжки можна дістати в Руській Книгарнї в Скрентон, Па. Замовленя посилати на адрес:

Ruska Knyharnia,
Box 128, Scranton, Pa

—**Виборчі процеси.** У львівськім суді розпічне ся незабаром ряд процесів по причинї галицьких виборів. Доси є тих процесів 389. але ся цифра зросте значно, бо східно галицькі старостра внесли просьбу о виделеґованє до виборчих справ львівського суду. Свою просьбу мотивують староства тим що в провінціональних судах засїдає богато судиїв Русинів, а до них панови старости не мають довіря. Однак тут заходить питанє чи також Русини будуть мати довіре до львівського суду, де знова засїдає богато вшехполяків

— **Леґіслятура** стейту Ню-Йорк порішила, конї, які були заняті при міських роботах, як що они постаріють ся, не убивати, лиш годувати до їх натуральної смерти на кошт громади. Старих, знемощілих при праци робітників каже ся троїти (Вінніпеґ). Для коний є великодушність. А можливо, що конї на двох ногах суть менче вимагаючі і мудрійші від коний на чотирох...

— **Ходить поголоска,** що президент Рузвелт задумує представити конґресови законопроєкт, щоби дарувати Хинцям 10 мілїонів з тих 24.440.778, яку то суму хиньска держава має заплатити Злученим Державам яко припадаючу для них контрибуцію за здавленє перед пару роками повстанє боксерів в Китаю. Хиньска держава мала заплатити сї гроші протягом 39 лїт. Сума ся враз з процентами і процентами від процентів зрослаб за протяг сього часу до висоти 59 мілїонів. Дотепер заплачено на почот сего лише 6 мілїонів.

— **Дня 15-го с. м.** в містї Ґаґа відкрито другу, так звану, сьвітову мирову конференцію. Бере у нїй уділ звиж 250 представилїв з 46 держав. На нїй говорить ся передовсїм про спосіб веденя війни. За частковим розоруженєм і зменченєм армій є. Злучені Держави, Анґлія, Швеція, і полуднево американьскі републики. Проти сього суть: Росія, Франція, Німеччина, Австрія і Італїя. Взагалї сказавши цїла ся „конференція мирова“ се є лиш туманенє очий та нїхто здорово мислячий не сподіє ся, щоб взагалї що путнього із сього могло вийти.

— **Після статистики** працює під землею в майнах: у Анґлії 974.634, в Німеччинї 814.352, в Америцї 607.069, в Росії 344.285, у Франції 322.536, в Австрії 255.376, в Япанї 136.530, в иньших краях 192.669, 3бо разом на цїлій земли є 3.644.416 майнерів.

— **Кілько** платнї побирають архиєреї у Россії? На се питанє часопись „Рѣчь“ подає слїдуюче обчисленє: Митрополит московский бере річної платнї 76.000 рублїв; митр. петербурський 259.000 рбл., мтрпл. київський 84.000 рбл., митр. новгородский 307,500 рублїв річно. Тимчасом народ гине з голоду...

—**Як доносять** російські часописи перед самим розвязанєм Думи триста єї членів підписало і вислало до академії наук мемориял, в котрім доказують конечність управильнення російської правописи в напрямі фонетичнім, а то в цїли улекшення науки писаня і читаня як найширшим масам. Мемориял кінчить ся просьбою, щоби академія виготовила проєкт такого управильненя правописи. Цїкаво знать чи також і в тім разі наші москвофіли будуть кричати, що валить ся „сьвятая Русь“ коли Петербурська академія повикине йоючики.

— **На желїзницї** „Люісвіл і Нашвіл“ проголошено страйк усїх машинїстів. Они жадають узнаня своєї юнії, та щоб усюди заведено одноцїльну тарифу платнї. Підвисшеня платнї не жадають.

— **Арештовано** майора міста Сан Франціско, Кал. Евг. Шміда. Кромі того суспендовано міску раду. Причиною було се, позаяк відкрито, що уже від довшого часу за надаванє лайснесів майор принимав хабарі. Шмиц давав ся підплачувати не якимись малими сумами, але тисячами, які насильно видирав від публики.

Пассайк, Н. Дж.

На хрестинах добре тут знаного Русина Гр. Пласконя зложено на потерпівших підчас кровавих виборів в Галичинї:

По 1 дол.: Михаїл Костик, Ів. Борух; Кузма Здзеба 60 цнт.; Григорий Пласконь 50 цнт; по 25 цнт; Максим Барна, Юстин Кузмяк, Йосиф Юско, Михаїл Брода, Ілїя Жукович, Мих. Качур, А. Ґрос (анґлик), Мих. Хома, Марія Куривко, Катерина Грицев, Параскевія Жукович, Анна Саломон, Юстина Друґан, Іван Милянич; по 10 цнт.: Ів. Башнянич, Димитрій Пелин.

Разом $6.80.

Гроші в сумі 32 корон відіслав т. М. Костик до Львова.

НА РУСКИХ СТУДЕНТІВ У ЛЬВОВІ

Реймі, Па. на Сош. Сьв. Духа зложили парафіяни на Службі Божій $31.23.

Братцво

сьв. о. Николая, від. 63 в Ford City, Pa. уладжує дня 4-го і 6-го юлія с. р. великий **БАЛЬ** на який усїх парохіян як і поокличних Русинів запрошує ся.

Початок в оба днї о годинї 1-ій по пол. За комітет:

М. Гуменда,
М. Петрончак.
С. Баль.

ПЕРЕТЯЖЕНЄ ПРАЦЕЮ.

Годї повздержати жалю, коли бачить ся людину, якої здоровлє є безнадійно зруйноване чи то в наслїдок надмірної працї в молодім віцї, чи то через недбальство єї самої в пізнїйших лїтах. Ся людина стоїть перед нами неначе зеркало, пригадуючи нам наш власний стан; і тому повиннї ми собі поставити питанє, чи не примушуємо себе до працї понад сили зі шкодою якого небудь із наших орґанів. Знайдемо в дуже много случаях, що наш жолудок з тої причини найгірше терпить. Приневолюємо його до безвпинної працї, переповнюючи його невідповідними стравами і горячими напитками. І тодї він дуже часто відказує ся працювати і коли його занедбує ся, він нидіє. Прошу отже тямити, що жолудок можна удержати в як найлутшим станї через уживанє Трінера Американьского Еліксіру Гіркого вина, коли тільки спостереже ся, що апетит зміняє ся, або що тратить ся сили.

Сего ліку повинно уживати ся у всїх недугах жолудка і кишок, підчас ослабленя нервів і для взміцненя крови. Дістати можна у всїх аптиках.

Jos. Triner, 799 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Оголошенє.

В дуже важній цїкавій справі запрашає ся всїх членів читальнї „Просьвіти“ в Філаделфії, Па. так теперішних як і тих, котрі були при заснованю, рівнож і тих, котрі малиб охоту приступити в члени на день 7-го Липня 1907 то є в недїлю. Товаришів і Товаришок просить ся щоб в означений день появили ся. всї точно перед десятою годиною рано в читальни Товариства „Просьвіти“ під числом 605 S. 2-nd St. Phildelphia, Pa.

За У. ч. П. Іван Кречковский
секр.

ПОДЯКА.

Сердечну подяку складаю Р. Н. Союзови за точне і скоре виплаченє менї запомоги в висоті 50 дол., які менї виплачено по причинї зломаня ноги.

Василь Ґалайда.
Allegheny, Pa.

Шукає місця

Краєвий дяк, вміє хоральний сьпів. Hr. Pawlus,
25-26 Carteret, N. J. № 2.

Н. ЛЄСКОВ.

Прекрасна Аза.

„Любов покриває множество гріхів."
I. Пет. 4. 8.

В перших віках християньства в єгипетській Александриї жила молоденька і дуже гарна дівчина Єгиптянка іменем Аза. Вона була круглою сиротою. Родителї її померли, коли вона була малою, і лишили їй значне майно. Аза мала добре уладжений дім і великий виноградний сад на склонї горба над рікою Нілем. Спадщина, яку дістала Аза, вистарчала, щоби цїле житє прожити в достатку; та молода Єгиптянка була незвичайно добра, відчувала всяку людську біду і не жалувала нїчого, коли ходило о те, щоби кому в біді помочи. Через те і з нею склала ся така фатальна пригода:

Раз перед вечером, коли троха уняла ся єгипетська спека, Аза пішла зі своїми служницями купати ся до ріки. Викупала ся і відсьвіжена, накривши ся легким покривалом, вертала помалу до дому через свій виноградник. Служницї зістали ще коло ріки, щоби позабирати річи.

Був дуже гарний вечер по горячім дни; робітники, покінчивши роботу, відійшли і виноградник був пустий. Аза могла бути певна, що вона сама в садї; в тім нараз на своє зачудованє примітила, що там був якийсь незнакомий їй чоловік. Він нїби укривав ся, а заразом щось поквапно робив коло одного овочевого дерева. Можна було гадати, що він рвав овочі і оглядав ся зі страху, щоби його не злапали огородники.

Єгиптянцї впало на гадку підійти близше до незнакомого, щоби йому помочи скорше нарвати овочів, а потому тихо випровадити його стежкою на берег Нїлю до купелї. З тим наміром пішла до незнакомого. Та коли приступила близше, побачила, що він не зривав овочів, а робив цїлком що иншого: він привязував шнур до сука старого дерева. Се було для Ази незрозуміле і вона притаїла ся, щоби побачити, що дальше буде. Незнакомий зробив зі шнура ключку, вложив в неї свою голову... Ще хвилька, і він повісив би ся на нїй, а слаба дївчина не була би в силї освободити його, а заки закликала би людий на поміч, вісїльник умер би. Треба було перешкодити сьому зараз.

Єгиптянка крикнула: „стій!" і, кидаючи ся до самоубійника, вхопила руками за шнур.

Незнакомий був старший чоловік, Єллин, з жалісним лицем і в жалібній одїжи з необрубленими краями. Побачивши Єгиптянку, він не так налякав ся, як розсердив ся, і сказав до неї:

— Який злий демон прислав тебе сюда, щоби спинити мою постанову?

— Чому ти хочеш умирати, коли житє таке гарне? — відповіла йому Єгиптянка.

— Може житє й гарне для тебе і таких, як ти, що жиють в достатку. Давнїйше і я в нїм знаходив красу, а тепер судьба від мене відвернула ся, а житє стало ся для мене важким тягарем. Ти зле робиш, що не даєш менї умирати. Іди собі своєю дорогою, а менї позволь вийти з сього житя по моїм шнурі, бо я не хочу більше тут мучити ся межи болотом і горячим вуглем.

Дівчина не могла пристати на те, щоби його лишити і сказала:

— Я не позволю тобі вішати ся; я закричу, і зараз прибіжуть мої люди. Лїпше возьми свій шнурок під одїж та йди за мною до хати: розповідж менї там твоє горе, а коли можна його облекшити, то я се зроблю; коли-ж воно справдї таке безпомічне, як ти гадаєш, тогдї... йди від мене зі своїм шнуром, куди хочеш, а я тобі не перешкоджу, і будеш мати ще час повиснути на дереві.

— Добре — відповів незнакомий — і хоть як менї тяжко затримувати ся тут на земли, то ти така добра для мене, що я мушу тебе послухати. Ось я сховав шнур і готов іти за тобою.

Єгиптянка завела безнадійного незнакомця до свого дому, казала служанцї подати овочі і прохолодне питє і, посадивши гостя на мягких подушках, пішла переодїти ся зі свого купелевого одягу. Коли Аза вернула ся, сїла рядом з гостем, а за ними стали дві чорні служницї і зачали легенько махати приладом, зробленим з пер і наповненим пахощами.

Єгиптянка хотїла чим скорше довідати ся прикру історию незнакомого, і він зачав оповідати зовсїм просто. Він був Єллин, мав до недавна значний маєток, та через неповодженя в інтересах заліз в довги і тепер не міг виплатити ся. Він просив помилуваня у свого вірителя, але надармо: богач обіцяв йому поміч, але не инакше, як на однім страшнім услівю.

Що-ж се за услівє? — запитала Єгиптянка.

— Не можу сказати тобі сього при твоїх слугах.

Аза казала служницям вийти.

Я маю дочку, дівчину твоїх літ, на імя Іо. Вона так як ти струнка станом і гарна на лици, а о її серци суди сама з сього, що тобі скажу. Мій віритель, великий розпустник, сказав менї: „Віддай менї твою Іо, то я визволю тебе від темницї; инакше згинеш в дибах."

Я образив ся і не хотїв слухати о тім. Се мене тим більше болїло, що моя бідна Іо має жениха. Він бідний, але високого ума, а моя дочка любить його від дитиньства. Кромі того жінка моя не знесе такого сорому, щоби дочка наша стала наложницею. Та тут не конець нещастя; уяви собі моє горе: Дочка моя довідала ся о всїм і нинї сказала до мене: „Тату, я знаю все... я вже не дитина... я рішила ся, тату... Щоби на твою стару шию не набили диби... Прости менї, тату... я рішила ся". Іо зáридала і я ридав з нею разом ще більше і зачав її відраджувати; але вона відповіла: „Любов до тебе і до матери не знесе твого пониженя, — і вона тепер сильнїйша у мене, чим любов до мого жениха. Він молодий — говорила вона, ковтаючи сльози — він полюбить другу і з нею най зазнає щастя супружого, а я... я твоя дочка... я дочка моєї матери... ви мене виховали... ви старі... Не говори менї анї слова більше, тату, бо я твердо рішила ся". Притім вона загрозила менї, що коли я буду їй противити ся, то вона не буде чекати до завтра, доки віритель назначив термін, а піде до нього зараз.

Незнакомий обтер сльози, що тиснули ся йому до очий, і кінчив:

— Що-ж тобі ще дальше скажу? Іо має рішучу вдачу, і ніжно любить нас з материю. Що вона постановить, против того не може спорити. Я тілько упросив її, щоби почекала до завтра, і здурив її, що маю ще на когось надію. Цїлий день я ходив як божевільний; потому я вернув ся до дому, обняв жінку і дочку і зіставив їх разом, взяв шнурок і побіг шукати самітного місця, щоби покінчити мої терпіня. Ти менї перешкодила, але за те облекшила моє горе своєю щиростию. Менї мило видїти твоє гарне і добре лице, як лице моєї Іо. Най тебе благословить Небо; а тепер прощай і не перепиняй менї: я піду покінчити з собою. Коли не буду жити, Іо не буде бояти ся, щоби не набили колоду на шию її батька, і вона вийде замуж за свого жениха, а не продасть себе задля батька богачеви на нечесть.

Єгиптянка вислухала уважно оповіданє незнакомого, а потому сказала, глядячи йому твердо в очи:

— Я добре розумію твою милу доню, і менї вона подобає ся: она добра дївчина.

— Тим тяжше се для мене — відповів незнакомий.

— Я і се розумію; але скажи менї: кілько ти винен довгу?

— О, дуже богато! — відповів незнакомий і назвав дуже велику суму.

То було так богато, як цїле майно Єгиптянки.

— Прийди до мене завтра, я дам тобі ту суму.

Незнакомий здивував ся: він й тїшив ся і не міг вірити тому, що чує, а потому став їй говорити, що він навіть не сьміє приняти так великої помочи. Він пригадав їй, що довг його занадто великий, та просив її подумати, чи не буде се за велика жертва для неї, бо він навіть не в силї обіцяти їй се вернути.

— Се не твоє дїло — каже Єгиптянка.

А він додав: — Памятай же і о тім, що я не з твого народа: я Єллин і не твоєї віри.

Аза спустила на хвилю рісницї своїх великих як мигдали очий і відповіла йому:

— Я не знаю, в чім твоя віра: се належить до наших жреців; але я вірю, що болото так само валяє ногу Грекинї, як кождої иншої, і так само кожду пече розпалений вуголь. Не мороч мене! Іо заволодїла моїм серцем; іди, обійми свою дочку і жену і прийди до мене завтра.

А коли незнакомий відійшов, Аза зараз загорнула ся і пішла до богатого купця. Вона заставила весь свій маєток за високу цїну і те золото, що дістала, віддала на другий день незнакомому.

Прийшов час заплати позички, віритель прийшов з листом заставним і забрав собі весь маєток Ази, а вона мусїла покинути свій дім і виноградник і вийти в однїй буденній одїжи. Тепер вона не мала анї гроший анї хати.

Коли її побачили в такім положеню давні знакомі її родителїв, стали їй говорити:

— Ти нерозумна дївчина, Азо! Видиш, до чого тебе довела твоя нерозважна доброта!

Аза відповіла, що її доброта не була нерозважна, бо тепер вона одна потерпить нещастє, а без того пропала би цїла родина. Вона розповіла їм всьо о нещастю Єллина.

— То ти два рази не розумна, коли те все зробила для людий чужої віри!

Аза відповіла: — Тут не терпіла порода і віра, а люди.

Коли почули таку відповідь її знакомі, стали против неї ще більше роздражнені.

— Ти хочеш блестїти своєю добротою для чужовірних чужинців, ну то жий, як знаєш! — і всї лишили її власній доли, а доля приладила для неї люту пробу.

Аза не могла ухоронити ся перед тяжкими бідами, які були злучені з її пробою: вона цїлком не була приготовлена до того, щоби заробити собі на житє своєю працею. У неї була молодість, краса, ясний, бистрий розум і висока душа, але вона не уміла ніякого ремесла. Її гарне, дївоче тїло було за слабе до того, щоби робити грубі роботи. Прибережні зарібницї відганяли її. Вона не могла носити анї кошів з овочами анї цегли до будівлї; а коли хотїла прати шматє на ріцї, то попіл зі спаленої тростини виїдав їй ніжні руки, а пекуча вода наводила на неї заворот голови, так що вона раз упала у воду і її витягнули з Нїлю ледво живу і непритомну.

Аза опинила ся в безвихіднім положеню. Вона була в мокрім шматю і голодна. З нею подїлила ся сухою ячміною палапицею прибережна блудниця, — одна з тих, яких богато волочило ся по березї Нїлю і ждало на чужих моряків, котрі туда вечером переходили. Одна така жінка подїлила ся з нею своєю постелию і прикрила її від нічного холоду своєю сухою одежию, а потому... Аза стала такою самою, як вона, — прибережною блудницею.

Всї, що знали Азу відвернули ся від неї; вона погибла. Часами приходила до свого давного виноградника, під те саме дерево, на котрім хотїв повісити ся вибавлений нею незнакомий, і пригадувала собі його оповіданє та все виходило їй, що вона не могла поступити инакше, як поступила: нехай вона терпить, та за те Іо і її старики виратовані! Се радувало Азу і давало їй силу терпіти пониженє; всеж таки бували хвилї, коли вона була близькою розпуки і готова була кинутись в Нїль. Тогдї сїдала на червонім пісковім горбі і роздумувала о тім: чи се конче так все має бути, щоби добрі люди були межи болотом і горючим вуглем?

— Або будь неприступним для людського горя, або сам потони в горю? Третий вибір: плентай ся межи болотом і вуглем! На що-ж тодї нашим серцям дане спочутє? Або може небо жорстоке? Чому хто звідтам не прийде і не покаже, як людям уладити житє, щоби не було відкинених і щоби не було гордих, пересичених і бідних? О, коли би зійшов з відтам такий великий учитель! Коли би був такий чоловік, як би вона, бідна Аза, хотїла ридати у його ніг і цїле житє сповняти те все, що він їй приказав би!

В такім настрою Аза раз помалу йшла понад беріг Нїлю в самітнім місци і не здибала навіть пустих моряків. Вона вже два днї не їла і терпіла томлячий голод. В очах у неї мутилось. Вона підійшла до ріки і нагнула ся, щоби напитись води; але зараз відскочила зі страхом: так їй самій видало ся страшним її запале лице з помарнїлим виглядом. А так недавно ще нїхто инакше не назвав її, як „прекрасна Аза".

— О, я розумію тепер, що се значить. Я вже тепер не „прекрасна Аза"; я страшна, навіть для самих затрачених людий! Прийшов голод, прикрий голод, та я не нарікаю. Я посилаю послїдне поздоровленє Небу, що менї дало сю постанову, щоби любити других більше чим себе; і з сим я умираю!

Вона кинулась до ріки, щоби утопити ся; і певно була би так зробила, колиб несподївано хтось не затримав її за плече. Вона оглянулась і побачила за собою старшого чоловіка скромного вигляду в чужосторонній одїжи.

Аза взяла його за одного з тих чужинців, що приходили сюда у відомих цїлях, і сказала до нього:

— Дай менї спокій; я не хочу нинї йти з тобою.

Але чужинець не відійшов, тілько поглянув на неї ласкаво і сказав:

— Не думай, сестро моя, що я хотів тобі сказати що недоброго. Менї здавало ся, що ти маєш якусь борбу з собою.

— Так; я виймаю ноги з болота і хочу ступити на горяче вуглє. До сього треба сили.

— Ти дуже слаба.

— Я два днї не їла.

— То їдж же скорше: я маю хлїб і печену рибу.

Чужинець поспішно скинув з плечий торбу і подав Азї рибу, хлїб і фляшку води, змішаної з вином.

Аза стала їсти і запивала ликами води змішаної з вином; а коли заспокоїла прикрий голод, глянула на незнакомого і сказала:

— Не добре, що я їм твою страву: ти в дорозї і тобі треба запасу для себе.

— Не жури ся, сестро; я можу потерпіти. Повір менї, що терпіти далеко відраднїйше, нїж видїти, як другі терплять.

Аза здрігнула ся.

— Чужинче! — сказала вона — Ти мене нагодував і гарно говориш... Але чому ти два рази вже назвав мене сестрою? Чи ти не розумієш, що я за одна?

— Ти таке саме сотворінє боже, як я, і сестра менї. Що менї до того, чим тебе тепер зробили горе житя і жорстокість людий.

Аза вліпила в нього очи, що знов заяснїли давним огнем, і закричала:

— Ти мене палиш своїми словами; ти може післанець богів?

— Я такий сам простий чоловік, як і ти; але ми всї післанї сюда від Бога, щоби оказувати один другому любов і помагати собі в горю.

— А коли ти простий чоловік, то хто научив тебе так говорити, що моє серце аж горить і дрожить?

— Сядьмо тут разом і я тобі розповім, хто мене навчив так говорити.

Бідна Аза ще більше злякала ся.

— Як? — сказала вона — Ти хочеш сїдати рядом зі мною? Тебе можуть побачити разом з блудницею честні люди; і що їм тогдї скажеш на своє оправданє?

— Скажу їм, що Той, котрий чеснїйший від них всїх, не стидав ся такої, про яку ти згадуєш.

— Хто-ж той Він? Я о такім не чула; а ти говориш о Нїм і твої слова вливають нове житє в моє серце. Може то Він твій учитель?

— Ти не помиляєш ся: Він мій учитель.

Аза заплакала.

— Який ти щасливий, який ти щасливий, чужинче! Деж Він, той твій небесний післанник?

— Він з нами!

— З нами? Зі мною? Не сьмій ся над бідною Азою! Аза нещаслива. Скажи менї, де Він; я побіжу, я стану його просити, і може Він дасть менї нове житє.

Чужинець сам зворушив ся.

— Успокій ся! — сказав він — Ти будеш його мати, нове житє; зірви тілько зі старим, зірви скорше з тим, що тебе давило в минувшім.

— Слухай же, яка я! — сказала з оживленєм Аза і розповіла все, що з нею діяло ся; а коли скінчила оповіданє, додала на своє оправданє:

— Кажуть, що менї треба було инакше надумати ся; та я не могла і моє серце тогдї перемогло над розумом.

— Хто кладе руку на плуг, а сам оглядає ся назад, той не орач. Не жалуй того, що ти так поступила.

Аза спустила очи і сказала:

— Я не того жалую, тілько менї тяжко думати о тім, що було потім...

— Потім, як ти зробила найсьвятїйше дїло любови, — перервав їй чужинець — потім, як ти забула себе для ратованя других... Покинь сю гризоту! Коли розпалене вуглє палить ноги, ноги лїзуть в холодне болото; але любов покриває множество гріхів і червоні плями білить, як вовну на ягняти. Підведи лице до гори... Прийми від мене привіт християнський і знай, що Він, до котрого душа твоя рве ся, написав твій гріх на піску і дав його вітрови змести.

Аза підвела лице і плакала, а християнин глядів на неї; його колїна незамітно зігнули ся, він поклонив ся їй до ніг і промовив тихо:

— Жива! жива!

Потїха сповнила ся; до душі Ази війшло нове житє. Християнин розкрив їй в коротких словах Христову науку і знов закінчив похвалою для її серця. Але Аза конче хотїла знати, чи є люди, що жиють після тої науки, у взаїмній любови, при котрій нема анї облуди анї зла анї убожества.

— Вони були, — відповів християнин.

— Чому-ж не всї такі й тепер?

— То трудно, сестро!

— В чім же тая трудність?

— Слухай, як вони жили.

Християнин сказав їй на память місця з Діяній:

„Множество вірних мали одно серце і одну душу, і нї оден, що мав, не казав, що се його; а було в них усе спільне і всьо, що у них було, вони розділяли в міру потреби кождого і кождого дня збирали ся разом і разом приймали поживу в радости і простотї серця. (Діян. 4. 32.)

— Як се гарно! — клинула Аза.

— Але як се трудно!

„Так Йосія, прозваний від апостолів Варнавою, то значить, „син потїшеня", левіт, родом з Кипру, котрий мав поле, продав його і приніс гроші до ніг апостолів". (37).

По богато мрачних днях лице Ази осьвітило ся відрадним усьміхом; Варнава віддав поле і його назвали: „син потїшеня"...

Аза висше підвела лице і сказала:

— То не трудно.

— То йди-ж звідси, куди я тобі скажу, і розповідж тим людям, до котрих прийдеш, всьо, що ти менї розповідала.

Чужинець назвав їй місце, де сходили ся християни в Александриї, і хто був епископом.

Аза, не чекаючи нї хвилї, пішла за його показом.

Коли прийшла, її зараз пізнав оден клирик і сказав до неї:

— Мені знакоме твоє лице: ти дуже подібна до блудниці, котра часто ходила по березі Нілю.

— Я й сама тота блудниця — відповіла Аза: — Та я не хочу вертали ся там, де ти мене міг видіти; я хочу бути християнкою.

— То дуже гарно; але ти мусиш перше очистити себе постом і розкаянєм.

— Я всьо готова зробити, що потрібно.

Їй сказали, як треба постити: вона пішла і довго постила, живлячи ся тим, що їй давали з милосердя. Наконець вона занемогла і прийшла знов з просьбою, щоби її охрестити і приняли до спільности з усіми. Клирики сказали їй: „Ти мусиш принести при всіх покаянє".

— Добре; я за тим прийшла, щоби сказати всім, як не до ладу моє житє; але я нездужаю і боюся, що скоро умру. Прошу вас, скажіть епископови, щоб я прошу скорше приняти мене до спільности.

Клирики сказали епископови, а той казав назначити Азі катихизатора, котрий мав пояснити їй символ і всі догми віри а потому провірити, як вона поняла, і тогді Азу мали охрестити.

Однак Аза того не дочекала ся; її нетерпеливе бажанє, щоби дістати християнське імя і жити разом з християнами, пожирало її; вона жалувала ся і плакала, „а всі нею погорджали".

Тогді стало ся чудо: коли відкинена Єгиптянка лежала хора „в малій хлївині", туди до неї серед ночи війшли „два світлі мужі" і одїли її в білі „хрестильні ризи". В них зістало на земли мертве тіло Ази, а живий дух її відлетів до обителї живих.

Смерть Ази, одітої в смертельні ризи, зробила клопіт клирикам: вони не знали на певно після якого обряду мали похоронити тую жінку; але несподівано прийшов той чужинець, що говорив з Азою над берегом Нілю. Він був философ і пресвитер сирийський, приятель Ісаака Сирийця; він вернув ся сюда з дороги на приказ Духа. Він нахилив ся над Азою і став читати християнські молитви; а коли він молив ся, тіло Ази закопали в землю. Та Сириєць ще довго своєю і дивив ся в даль; він щось думав, був в захваті і рухав устами.

Його запитали:

— Певно ти видиш щось чудного?

— Так! — відповів — Я виджу ніби небо отверте... і тамтуда... хтось входить...

— Чиж би блудниця?

— О, ні! блудницю вн закопали в болоті; я виджу... як легка струя з жареного вугля зливає ся зі світлом; мені здає ся, що то сходить дочка потішеня.

З російського переклав

(„Діло") І. В.

Справоздане з засідання комітету в справі принятя епископа.

Засіданє се відбуло ся дня 19. Юнія 1907 в Union Square Hotel в Ню Йорку.

Присутними були: о. Акакій Каміньский, о. А. Коссей, о. Ѳ. Обушкевич, о. В. Обушкевич, о. І. Чаплиньский, о. Г. Чопей, о. Н. Чопей, о. І. Яницкий, о. М. Яцкович, п. К. Кирчів, предс. Р. Н. Союза, п. Й. Адзима, п. С. Ядловский. Опісля прибув також І. Ардан як справоздавець „Свободи".

Предсїдателем на час засїданя вибрано о. Ѳ. Обушкевича, секретаром п. С. Ядловского.

О. Предсїдатель отворив засїданє короткою промовою і зачали ся дискусиї.

Промовляли: о. Ѳ. Обушкевич, о. Г. Чопей, о. Й. Чаплиньский, о. Н. Чопей, о. І. Яницкий, о. А. Каміньский, І. Ардан, п. К. Кирчів, п. С. Ядловский і п. Й. Адзима.

По довшій дискусиї вибрано сталий комітет екзекутивний, якій спеціяльно має заняти ся всіми справами.

До комітету увійшли: о. Й. Чаплиньский, о. Яницкий і п. Кирчів, пізнїйше додано еще о. Кешеляка.

Головним секретаром в дотичних всіх справах вибрано о. Чаплиньского; адрес: Rev. Joseph Chaplinsky, 332 E. 18 Str., New York, N. Y.

Дальше ухвалено, що комітет екзекутивний (о. Кешеляк, о. Чаплиньский, о. Яницкий і п. Кирчів) постарає ся о спеціяльний човен, о вироблене переписи для членів комітету на док, о винаймлене керичів, вибере і замовить готель і зарядить обід.

Програму принятя Преосьвященного, ухвалено як слідує:

Комітет екзекутивний виїде спеціяльним човном на море і пересяде ся на корабель, на котрім прибує Преосьвященний.

Разом з Преосьвященним прибудуть до пристани, де на доку повитає їх комітет зложений з слідуючих членів: о. Лаврішин, о. Ѳ. Обушкевич, о. Г. Чопей, о. Н. Стефанович, о. С. Макар, духовний упр. „Союза", п. Жаткович, ред. Р. А. Вістника, п. І. Угрин предс. „Соєдинения", п. І. Шмід предс. Общ., п. Й. Азима, п. С. Ядловский, п. Й. Жидик.

В імени комітету промовить о. Ѳ. Обушкевич.

З доку комітет враз з Преосьвященним всяде до спеціяльного бовту і заїде до фери на 23. улици. Там будуть чекати керичі. До керичів всядуть Преосьвященний і члени комітету і впрост заїдуть до Церкви св. Юрія на 20 ул. 332 Е. межи 1—2 Ave. в Ню Йорку. В церкві і перед церквою будуть очікувати делегати зі всіх парохій і громад американьских і парохіяни Ню Йоркскі. В самій церкві уставлять ся від дверий аж до престола по обох боках сьвященики в ризах. Відтак стане преосьвящений з асистою в дверох церкви, де повитає его парох о. Чаплиньский. По поданю Преосьвященому кропила з сьвящ. водою цїла асиста і ціле сьвященство рушить до престола, де відправить ся молебен. Сьвященство стане довкола престола. На хорах буде сьпівати Ню Йорский Боян, тому і вступ на хори буде дозволений лиш самим сьпівакам. По молебні о. Лаврішин привитає Преосьвященного з проповідальниці в імени цїлого духовеньства і народа руского в Америці.

По відповіди Їх Преосьвященства і благословеньстві всі відпровадять Преосвящ. до дверий церковних серед сьпіву „многая літа" а відтак Преосьвященний і цїлий комітет, і всі що будуть мали тикети на бенкет відідуть до готелю. Там відбуде ся в честь Преосвящ. обід. В сім обіді возьмуть участь не лиш всі. сьвященики але і много сьвіцких людий, але чесних горожан. Проте кождий хто хоче бути на тім обіді мусить до 20-го Юлія нов. ст. прислати назначену суму (яку подасть екз. комітет в слідуючім числї часописи) на закупно тикету на обід до о. Гав. Чопея (адрес: Rev. Gabriel Chopey, 44 Division St., Perth Amboy, N. J.).

Щоби хто будь не вириваєся з тоастами і мовами в часї бенкету — комітет рішив як слідує: назначено в тій цїли церемоніяра о. Акакія Каміньского. Без попередного дозволу о. Каміньского не вільно нікому промовляти: Проте кождий хто хоче мати бесїду чи тоаст в часї обіду має попередно зголосити ся до о. Каміньского листовно чи особисто і має означити зміст бесїди.

Всякі бесїди партійні комітет собі випрошує. Тілько певне число бесїд офіціяльних при обіді має бути дозволене. Адрес о. Каміньского: Rev. A. Kaminsky, 321 Chestnut Ave., Kingston, Pa.

Того самого дня або слідуючого дня Ню Йоркский Боян обіцює устроїти своїми заходами концерт в честь Преосьвященого.

В кінци на покрите всіх видатків комітет взиває і просить всіх Отців Духовних, аби в недїлю дня 7-го Юлія заповіли в церкві, що на слідуючу недїлю дня 14-го по звичайній колекті на церков, яку що недїлі збирають комітетові — пійде сам сьвященик перед „благословенієм" і збере добровільну колекту на принятє епископа. Всї датки так від себе як і від парохіян зараз по недїлі безпроволочно відішлють сьвященики на руки головного касієра о. Гавриїла Чопея в Perth Amboy, N. J. а касієр оголосить у всіх руских часописах.

Після ухвали Пітсбурского засїданя всі сьвященики і делегати на свій власний кошт, або єсли кому громада заплатить — се приватна річ.

За Комітет:

О. Корнилий Лавришин, головний предсїдатель Clairton, Pa. о. Гавриїл Чопей, головний касієр, 44 Division St. Perth Amboy, N. J., о. Йосиф Чаплиньский головний секретар, 332 E. 18-th St., New York, N. Y.

Дописи.

High Bridge, N. J.

В місточку High Bridge компанія желїзної фабрики продає гавзи на дуже добрих услівях. Гавзи суть дуже гарні, на один поверх, нові, у кождім є вода і пивниця. Цїна 1300 долярів. Услівя дуже приступні, бо 300 дол. треба зложити сейчас при купні, а решту, те є 1000 дол. сплачує ся місячними ратами по 10 дол. Компанія продає однак лише тим людям, що працюють у її фабриці чи то з токарскім, слюсарскім, ковальскім, чи столярскім фаху, та хто має родину. Сплачувати можна і більшими, місячними ратами; се залежить від умови. Я желавбим з як найщирійшого серця, щоби як найбільше людий прибуло туто і їх дїти моглиби ся таним коштом і легко вивчити уского ремесла та і они самі мали б стале приставовище. Не знаю як се виговкувати, однак я мав уже нераз нагоду переконати ся і бачити, що наші люди мають якусь невитовкувану боязнь перед желїзними фабриками. А се є цїлком фальшиво; позаяк желїзна фабрика дає після моєї гадки найлутший заробок, але за се треба трохи тяжше працювати як примиром у сальонї. Тут у нашій фабриці платять денно за 9 годин 1.40 дол. Хтоб хотїв про сю справу докладнїйше розвідати ся, то прошу написати під адресою:

О. Юрковский, High Bridge, N. J.

З Desloge, Mo.

В 18. і 19. числі „Свобода" оголосив я, що потрібно сейчас 50 робітників до олованих майнів, першеньство мають жонаті і щоби голоситись до нисше під писаного. — Однак якійсь Алексій Балїгроцкий, котрий видно не желає другому кусничка хлїба а сам хотївби всї майни олова (котрих тут множить ся довол) пожерти, щоби не допустити русинів котрих тут з кождим днем більше з дрожачим серцем зарядав в 22 числі „Свободи" що ніби то він хотїв ба щоб тут як найбільше русинів було, але особисто переконав ся що тут не треба Русинів щоб по шандах валялись. Ану нехай би мудрагель перейшов ся на Flat River а то дуже близько і подивив ся кілько там гавзів стоїть нових і ще більше будують а всї ті гавзи суть для робітників майнерів. А звідси нехай обернеся на всхід сонця від Flat River і побачить знов гавзи, — то Federal Lead Co. побудувала сї дома також для робітників і особисто мене сам суперінтендент просив о русинів і розуміє, що їх там вже нині богато есть і не зважають на протест Балїгроцкого, але громадно прибувають і роботу мають сейчас і суть вдоволені. Людині котра не жичить свому брату куснка хлїба нехай ніхто не вірить.

М. Петровский.

З Holyke, Mass.

Позір! Русини в Голїйок і околиці!

Стаpанєм кількох освідомлених одиниць заложено в Голїйок, Масс. читальню „Просьвіта" ім. Михайла Драгоманова. Збори ухвалили, що кождий новоступаючий член до читальні мусить зложити вписового 1 дол. на біблїотеку. Вкладки місячні виносять 25 цнт. По тих ухвалах прийшло до вибору Видїлу, в котрого склад входять слідуючі члени: Михайло Беля, голова читальнї, Іван Бабяк, заст. голови, Тимко Рудий, секретар, Іван Сташко, касієр, Гриць Янїшевський і Семен Довгань, біблїотекарі, Стефан Ключка і Михайло Провода, члени ради надзирачої. По виборі Видїлу відчитано статут, після котрого всї члени мають поступати. Збори будуть відбуватись третої недїлї кождого місяця. На разі вписалось 15 членів.

За видїл читальнї

М. Беля, голова, Тимко Рудий, секр.

Balfour, N. Dak.

А деж наші земляки?

О скільки я запримітив, то всї народи, котрі емігрують до Америки, люблять оселятись гуртками на новій земли. Таким робом повстали ту кольонїї нїмецькі, айриські, італїйські, польскі, чеські. українські і т. п. І всюда, де лише згуртувалось кількадесять або кілька сот родин переселенців одної народности, находиш ся між ними свій купець, лїкар, правник, учитель та прочі інтелїгенти. Вони всюда давали провід кольоністам, радили їм і помагали. І всюда такі кольонїї розвивались як слїд, бо це були судільні організації, машини, в яких нї чого не хибувало. Були і руки і голови до праці.

Всюда так є, та не між нашими людьми. Ми, на жаль, всегда становим виїмок. Нераз лучилось бачити величезні кольонїї Українців, в яких ніхто іще не бачив свого інтелїгентного чоловіка. Там чужі нашими провідниками, дорадниками і... дерунами. Деруть скільки хочуть, а ми за це шапкуємо перед ними.

Так діє ся і в Белфор, Н. Дак. Є це величезна українська кольонїя, в якій живе поверх 600 родин старих, заможних фармерів. Мимо цього не маємо ту ані одного свого лїкаря, ані од ного лоера, ні одного учителя. Навіть місце „нотарі поблик" займає між нами чужинець. Навіть не маємо одного українського „стори". Все чуже. Ми лише збираємо мід, а чужі пасуть ним пуза. Деякі з них вже ніжок своїх не бачуть, такі мають животи.... А ми платимо.

І жаль і досада бере чоловіка, коли дивить ся на це без чорних окулярів. Чому не може ту жити своїх двох-трех інтелїгентних людий? Чи американьска Русь-Україна така убога на інтелїгенцію?

Деж ви наші Земляки? Обізвіть ся!

Найпаче потрібний ту правник і лїкар. На кольонії, котра числить 4000 своїх людий, один лоер і один лїкар можуть жити, мов вир в маслї. Тоді й для тутешних переселенців буде лучше. Зі своїм лїкарем а до лоером всякий розмовить ся як слїд, розповість чого йому треба і почує відповідь в своїй рідній, зрозумілій мові. Не менче потрібний тут сторник і учитель — також Українці (лиш не перевертні ala Chromowski.) Свій не заплаче, то хоч скривить ся, а чужий лише шкуру здере.

Одже деж ви наші земляки?

Прокіп Горбенко.

Наколи б знайшли ся охочі інтелїгенти, поїхати до згаданої кольонїї, так нехай зголосять ся по інформації до автора сеї дописи на адресу: Prokop Horbenko, Balfour, N. Dak. (Ред.)

I102

З Scranton, Pa.

Русини з повіта равского, яких богато есть в Скрентон, Па., а котрі посилають через мене грощі до старого краю, дістають від своїх родин листи, як також і самі посьвідчають, що почтарка в Гійчу задержує безправно від адресатів гроші за спеціяльне доручуване перекасів почтових. Робить она те з сеї спосіб, що всї перекази, які надійдуть з Америки, не віддає громадським посланцям, а лиш як назбирає спору купку то посилає їх з ними свою слугу до села і той колектує за кождий перекас від адресатів по 70 сот., єсли перекас перевисшає суму 200 корон, та бере ще окрім того якийсь процент. Котрі люди не хотять платити той надужитої такси, то слуга почтарки віддає перекаs назад на почту, а они мають велику трудність і богато коштів нім грощі дістануть. Дїє ся се особливо з селянами в Вільках Мазовецких. Покривджені, замість зібрати факти і внести скаргу до дирекциї почт, удають ся з сею справою до своїх синів та мужів в Америці, щоб они звідти якось так грощі посилали, аби їх там можна було легко і без коштів відобрати. Варто щоби сю новинку передрукували українські галицкі часописи, а комітети українських партий щоб повчали людий, де в подібних справах належить удавати ся.

Листи до Галичини можна адресувати по руски, лише по англійски треба додати Galicia, Austria. Хто знова адресує латиньскими буквами лист, нікоби не повинен перекручувати назви місцевостий і почт на польске копито. Можна адресувати напр. Lwiw, Peremyszl, Ternopil, Chodoriw, Pidhejci і т. д. Не зважайте, що галицка почта буде мати клопіт з доручене́м листу, она знає добре ті назви, і в дійсности ви не перекручуєте назву місцевости, але перекрутили ей ляхи, щоб зробити в Руси Польщу.

В. Гришко.

„SWOBODA“
(LIBERTY)
The Ruthenian Weekly
published every Thursday at
284 Hudson St., New York, N. Y.

Publisher and Editor:
Jno. Ardan.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893.

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter December 21, 1906 at the post office at New York, N. Y. under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода“
часопись для руского народа в Америці і орган „Р. Н. Союза“, виходить що тиждня в Четвер і коштує:
В Америці на 12 місяців...$2.00
До стар. краю на 12 місяців $2.00
В Америці на 6 місяців....$1.00

Оплачувати газету треба все-гда з гори.

Гроші треба посилати в ре-ґістрованім листі, або через експресовий, або почтовий money order (моні ордер). Money order, то є карточку, котру дістанете від почтаря або агента на експресовім офисі, пішліть нам, бо без того ми не годні гроший дістати.

Адрес:
"SWOBODA"
284 Hudson St., New York, N. Y.
Телефон 7074 Spring.

Хто хоче, щоби єго адрес змінити мусить подати нам, крім нового, також свій старий адрес.

Віче в Нанаїмо Б. К.

Отже над Тихим Океаном пронесло ся вперве українське слово, відбуло ся перше українське віче... Факт замітний, та не лиш тим одним. Замітний ще й тим, що згромаджені на вічу українські робітники перші переступили ослячий міст, який доси спинював весь наш поступовий рух в Америці, та утворили першу українську чисто соціялістичну орґанізацію, приступили явно до соціялістичної партії.

На острові Vancouver є хорошенька місточко Нанаїмо, звісне на берегах Пацифіку як центр антрацитових майнів. Нанаїмо віддалене від самого міста Vancouver о 46 миль і їде ся до него пароходом 3 години. Минувшого року наших людий в Нанаїмо ще не було. Почали з'їздити ся доперва послідної зими, а тепер є вже їх ціла громадка. Отже ся громадка сейчас відчула потребу орґанізації і проголосила на неділю 16-го червня публичний мітинґ під голим небом у лісі біля майни у Brechin. Погода була прегарна, воздух чудово-сьвіжий, як зрештою завсігди у цих околицях, отже й зійшла ся на мітинґ майже вся українська кольонія. Ба, і з Vancouver-а приїхали спеціяльно на мітинґ 4 товариші. Темою нарад було — якої нам треба орґанізації.

Предсідателював тов. П. Цимбал, секретарював тов. Мир. Стечишин (з Vanc.) Бесідували тов-ші Г. Сліпченко (Vanc.) Мик. Каменецький, Гр. Беґар і Ю. Сиротюк (Vanc.) та москвофил д. Чернявський.

Найкраще вивязав ся своєю бесідою тов. Г. Сліпченко. На вступі зазначив він, що вже від самого початку людського істнованя на землі люди орґанізували ся, а іменно для оборони від диких зьвірів та для польованя на них. І від тих часів люди стало орґанізують ся то для одних, то для других цілий. В послідних часах і робітники пізнали, що їм треба орґанізувати ся для клясової боротьби з капіталістичним строєм. Капіталісти старають ся звести робітників на бездорожа та помагають таким орґанізаціям, як Salvation Army (сьміх). Однакож робучий нарід не повинен дати зловити ся на вудку та дурити себе позахмарними надіями та позагробовим щастєм. Ми хочемо жити і повинні думати про житє

Померти зможемо і без орґанізації. Такою орґанізацією, що дбає про живий народ, дбає, аби здобути єму хліб і свободу є лиш партія робітничої кляси, партія соціялістична. У партії соціялістичній гуртуються всі робітники без взгяду на національність, бо й капіталісти не дбають якої національности є робітники і однаково визискують так Анґлічан, як і Німців, як і Українців. Тому ми повинні полчити ся у українську соціялістичну орґанізацію, де могли-б краще взаїмно порозумівати ся, а орґанізація наша повинна-б у всіх загальнійших справах йти рука в руку з інтернаціональною робітничою партією соціялістичною. Рівно-часно не забуваймо й про просьвіту. Мусимо мати добрі книжки і часописи. Мусимо мати порядну читальню, де могли-б раз в раз сходити ся і просьвіщати ся.

Дальші три товариші говорили на меньше-більше подібну тему. Тов. Каменецький звернув увагу на факт, що визволенє робучого народу може бути лиш ділом єго-ж рук. З ласки ніхто ще ніколи і нічого не дав для народу. Царі і правителі розширювали права лиш тоді, коли мусіли. Для політичної боротьби потрібна нам політична орґанізація. Сам Р. Н. Союз не є нічим иньшим, як звичайним асекураційним товариством. Так ми покажім примір нашим братам. Заложім соціялістичне товариство, яке рівночасно требаб получити з Р. Н. Союзом, аби забеспечити себе і свої родини на случай якого нещастя. Тов. Беґар попер внесенє і вдачними замітками доказав потребу просьвіти і читальні. Відтак сказав пару слів тов. Ю. Сиротюк. Нема, каже кращого краю у сьвіті над наш. А ми розбрили ся по цілому сьвіті. За чим? За вуглєм шукати? Вигнала нас недоля з старого краю та не застало нас добро і тут. Американські капіталісти купують уряд і за єго помочию гноблять бідний народ, провідників єго засуджують на смерть (справа Гейвуда). Робітники американські ще не бачуть добре свого положеня, а Українці, без сумніву, стоять найдальше позаду всіх. Доложім старань, щоби не стати голодою на дорозі американьских робітників.

Наконець забрав слово д. Чернявський: Ми закладаймо, але не якусь там читальню, а братство під покровом якого небудь сьвятого та прилучім єго до Общества, або Сполка або й до Союза. А як зберем трохи гроший, то пішлемо їх біскупови, аби прислав нам попа, щоби нас висповідав. Братство буде наглядати, аби всі сповідали ся, і котрий не висповідає ся, то заплатить 5 дол. кари.

Се людий перестрашило. Повстала горяча дискусія, а відтак віддано під тайне голосованє зібраних, якої хто бажає орґанізації. За товариством соціялістичним заявило ся 25 голосів, за братством був один голос. Д. Чернянський здеґустований опустив віче.

За тим приступлено до формального відкритя товариства, до якого сейчас вписало ся 27 членів. Потім ухвалено назвати єго „Воля“ та прилучити до Канад. партії соціялістичної та до Р. Н. Союза. Відтак вибрано комітет, що має заняти ся уложенєм статутів. До комітету ввійшли тов. Сліпченко, Цимбал і Мир. Стечишин. Опісля вибрано слідуючий заряд Товариства: секретар — тов. Михайло Стечишин, касієр — тов. Микола Каменецький, а контрольори тов-ші: Антін Майдан, Гр. Беґар і Ю. Сиротюк.

На зазив тов. Сліпченка уряджено колекту на устроєнє читальні і розентузіязмовані вічевики зложили за 5 мінут аж 35 дол. Ось їх імена: В. Гальфар 50 цнт.; по 1 дол.: Г. Сліпченко Дм. Гриневич, Ст. Гриневич, Анна Каменецька, Лев Таганщук, Василь Томаш, Ю. Русак. Григ. Сембрат, Амбр. Сембрат, Семен Сембрат, Петро Цимбал. Ант. Майдан, Іван Пелех Мих. Мороз, Михайло Томаш, Іван Пухляков, Іван Пакуляк; Микола Каменецький 1.50 дол.; по 2 дол.: Григ. Беґар, Р. Коамчинський, Федір Підперигора; по 2.50 дол. Мир Стечишин. Мих. Стечишин, Павло Дзьопко, Методій Дзьопко; Ю. Сиротюк 3 дол.

Ухвалено запренумерувати сейчас слідуючі часописи: Земля і Воля, Червоний Прапор, Громадський Голос, Свобода (гал.) Л. Н. Вістник, Рада, Рідний Край. З часом заплатить ся иньші...

Віче закінчило ся відсьпіванєм Марселєза та иньших подібних пісний.

Капіталісти всіх країв єднають ся. Так і ми пролєтарі всього сьвіта єднаймо ся! Вперед!

М. С.

Лист зі Старого краю.

Вибори до парляменту в Галичині.—Побіда українських партий а погром москвофілів — Склад українського парляментарного Клюбу і його будуча політика.— Польська преса про вибори. — Еміґрація до Америки.

Від кількох місяців кипіла в Галичині виборча аґітация; в кождій майже місцевости відбули ся передвиборчі мітинґи бо треба було порушити сотки тисяч виборців, що своїми картками до голосованя мали зазначити перед сьвітом, чи годять ся на дотеперішну, кривдячу широкі народні маси політику верховодів краю. Широка аґітация була конечна і з того огляду, що се були перші вибори в Австриї що відбували ся на основі загального, рівного, безпосередного і тайного права голосованя, де отже ясний пан і простий Іван пораз перший дістали однакове виборче право.

Читачам „Свободи“ звісно, яку величезну акцию підняли Русини в Галичині в послідних роках, кілько тисяч мітинґів скликали вони в Галичині за новим виборчим правом, кілько з тої причини натерпіли ся народні проводирі в галицьких тюрмах, пали навіть трупи в Лядськім коло Бучача, нім здобули те право, котрим вже від давних літ тішать ся народи культурних країв Европи і Америки. Вкінци таки побідила воля народних мас і з початком с. р. австрийський парлямент таки ухвалив нове виборче право. Найгірше вийшов на новій виборчій ординациї український народ в Галичині, бо для него призначено всего 28 мандатів на 106 мандатів з Галичини. Кромі сего специяльно поухвалювано виімкові постанови, що мали на меті забеспечити панованє польської шляхти в Галичині.

Ті всі штучки одначе завели. Народ український в східній Галичині і польський в Західній що в послідних часах політично значно осьвідомив ся, майже всюди в сільських округах (в Галичині міста і місточка творять міську курию, а села сільську) мимо страшних надужить майже всюди не допустив до власти своїх гнобителів: польську шляхту і її прихвостнів. Надужитя, діяли ся справді нечувані деінде; до кождого майже виборчого місця висилано для постраху військо і тьму жандармів, опозицийних виборців цілими сотками не опускано до голосованя, між тим коли сторонники шляхотські голосували по кілька разів, видирано картки з назвами опозицийних кандидатів і силою впихано картки з кандидатами шляхотськими, при обчисленю голосів крадено голоси на річ шляхотських кандидатів і т. д. Те все одначе не дуже придало ся, бо народ твердо постояв при своїм і прогнав від мандатів шляхту і її льокаїв.

Найживійшу акцию вели українські політичні сторонництва: національні демократи, радикали і социяльні демократи. Перші з них себто національні демократи хотіли з разу консолідациї то є порозуміня і сполуки зі зрадниками власного народу себто з москвофілами або як в Галичині вони звичайно звуть ся: з кацапами і давали їм вже 10 мандатів, лишаючи для всіх українських партий 18 мандатів. Кацапи, певні поперття правительства і польської шляхти, котрої є щирими союзниками, хотіли 14 мандатів, так що до порозуміня між українськими національними демократами а кацапами не прийшло і кацапи поставили своїх кандидатів ві всіх майже округах, навіть в таких, де не мають найменшого значіня. Українські національні демократи ставили рівнож у всіх майже округах, своїх кандидатів, але в послідній хвили деякі кандидатури мусіли відкликати, бо заходила обава, що в деяких округах готові перепасти (в Галичині сільські виборчі округи незвичайно великі і кождий з них вибирає двох послів, з котрих перший мусить мати більше як 50 прцент голосів, а другий більше як 25 пр.; є то так звана пропорциональна система виборів, обовязуюча тільки в Галичині).

Українські радикали поставили всего трех кандидатів і всі вони при виборах перейшли, між ними проводир радикальної партиї д-р Трильовський аж в двох округах.

Українські социяльні демократи мали двох кандидатів і обох вибрали послами. В міських округах, де українське населенє змайоризоване Поляками і Жидами не могли вибрати ні одного Русина.

Повне „посрамленіє“ потерпіли кацапи. Проводир новомодного москвофільства в Галичині, що не признає зовсім нашого народу і старає ся вщіпити на український ґрунт російську мову та „чолобитіє“ для московської нагайки, д-р Володимир Дудикевич, адвокат з Коломиї, перепав соромно аж в трех виборчих округах помимо того, що його всюди полирали Поляки і правительство, котрим не на руку український демократичний український рух, помимо шаленої аґітациї і таких средств як гроші, розпоюванє і т. д. Сьвідомий український народ в Галичині повaленєм кандидатури Дудикевича і більшости кацапських кандидатів висказав виразну погорду для відступників і зрадників, якими безперечно є галицькі кацапи. Загалом тільки 5 кацапів здобули мандати і то трех з них (Давидяк, Король і Курилович) близше стоять до української як до московської народности, а лиш двох (Марков і Глібовицький) є ряними москалями.

З призначених для Українців в Галичині 28 мандатів, стратили Українці один мандат і то тілько завдяки кацапським інтриґам.

Уґрупованє партий після числа мандатів представляє ся так:

I) Партиї українські:

а) національні демократи 17 послів (Юліян Романчук, д-р Кость Левицький, д-р Евген Левицький, д-р Станіслав Дністрянський, д-р Володимир Охримович, д-р Евген Олесницький, д-р Евген Петрушевич. Михайло Петрицький, Тимко Старух, д-р Данило Стахура, д-р Олександер Кодесса, Вячеслав Будзиновський, Григорий Цеглинський, д-р Теофіль Окуневський, о. Тит Войнаровський, о. Степан Онишкевич і о. Йосиф Фолис);

б) радикали 3 послів (д-р Кирило Трильовський вибраний два рази; в однім окрузі зрікає ся в користь д-ра Миколи Лагодинського, і д-р Володимир Бачинський);

в) социяльні демократи двох послів (Семен Вітик і Яцко Остапчук).

II) Москвофіли здобули 5 мандатів (д-р Михайло Король, о. Василь Давидяк, Володимир Курилович, д-р Микола Глібовицький і д-р Дмитро Марков).

Всіх українських послів з Галичини є 22, а москвофілів тільки 5. Додати треба, що на Буковині, де Русинам призначено 5 мандатів, повиходили самі Українці, а кацапи всюди поперепадали. На Буковині вибрані такі Українці: Микола Василько, Антін Лукашевич, Єротей Пітуляк, Ілия Семака і Микола Спинул; всі вони вступлять до українського парляментарного клюбу. Клюб сей буде числити 30 членів (25 Українців і 5 кацапів, котрі всіми силами впрошують ся до клюбу) і буде одним з більших клюбів в парляменті, з котрим правительство буде мусіло числити ся (руський клюб в минувшій сесиї числив всего 8 членів і половина з них була кацапами і ішла на руку польським панам). Українські социяльні демократи Вітик і Остапчук вступлять до клюбу социяльних демократів, котрий числить 88 членів і є найсильнійшим сторонництвом в парляменті.

Що дотичить політики українського клюбу, то з огляду на те, що правительство ворожо відносить ся до українського народу в Галичині і все трактує його як мачуха, політика українського клюбу мусить бути опозицийна і укр. клюб в многих справах йти буде рука в руку з социялістами.

Шляхотська і клерикальна польська преса в Галичині невдоволена вислідком виборів і не може переболіти того, що українські хлопи в Галичині волять голосувати при тіснійших виборах на Жидів сионістів як на польських панів і ксьондзів. Так було справді в двох округах, де наші хлопи як видко, політично вже добре вишколені, голосували на Жидів сионістів: дра Малєра і дра Ґабля і вибрали їх послами. Невдоволені із того, що в Західній Галичині людовці, одиноке польське сторонництво селянське, котре боре ся з панованєм шляхти. І справді пануючі в краю чинники можуть нарікати на вислід виборів, бо коли доси в віденськім парляменті Коло польське було найсильнійшим сторонництвом, з котрим кождочасне правительство мусіло числити ся, то тепер Коло польське вже то первісне значінє не буде мати. В Колі польськім буде засідати 53 послів з Галичини, а поза Колом буде таке саме число (27 Русинів, 3 Жидів сионістів 4 польських соц. демократів, 17 людовців, 1 социяліст і 1 независимий Жид). Потішає ся одначе польська преса тим, що в Західній Галичині поперепадали социяльні демократи між ними і проводир польської соц. д. партиї Дашинський, а вийшли тільки в Східній Галичині при помочи Українців і Жидів; в Східній Галичині вийшло всего 4 польських соц. демократів (2 у Львові, 1 в Перемишли і 1 в Стрию). Взагалі опозиция вийшла головно в українській части Галичини.

Рух еміґрацийний до Канади не зменшає ся. В послідних тижнях виїхало з Галичини кількасот родин. Головно їдуть з подільських околиць, заможнійші ґазди і то такі, котрі вже мають знакомих або свояків в Канаді, що їх звідтам заохотили до переселеня.

Є. Б.

Москвофіли.

(До подій в Гороцку).

Підчас страйку в 1902 р. в Галичині поліция, жандарми і військо ішли на наші села в обороні панських прав. Полила ся кров. Тоді народні посли виступили в віденськім парляменті з усіх сил против тих страшних безправств. А москвофіли виступили знова в обороні шляхти і кричали, що сю кров пролило не правительство, а тільки сам народ винен, що бунтував ся.

Прийшов перед двома роками знова дуже важний час. Боротьба за загальне виборче право. І знова заговорило шляхоцьке серце москвофілів. В своїх часописях „Галичанині“ та „Рускім Слові“ писали вони, що загальне виборче право є шкідливе для хлопів. Та народ цілої Австрії могучим голосом домагав ся виборчої реформи. Правительство мусіло уступити. Тоді всі шляхоцькі партії мусіли і собі згодити ся на загальне право. Вони почали тільки заходити ся, щоби як найбільше закрутити для себе. Особливо для Галичини, панські посли придумали дуже хитрий виборчий порядок. — Всі знаємо, що нове виборче право, є для руських хлопів ще дуже несправедливе. Тоді руські посли в парляменті хотіли дуже остро виступити проти сих постанов виборчого права, які кривдять наш робучий народ. Та щож знова виступили шляхоцькі приятелі москвофіли в обороні галицької шляхти і ті несправедливі постанови таки лишили ся.

Та ось прийшли вибори. І знова показала ся вся гидота москвофільської політики.

З початку виборів заговорили у нас деякі політики про се, щоби при виборах получити ся з москвофілами проти польської шляхти, хотяй усі знали добре, хто є москвофіли та що вони не можуть йти проти шляхти, бо шляхта є їх союзничка. І скоро побачили усі, що се була правда. Зараз почало шило вилазити з мішка. Москвофіли получили ся з польською шляхтою та вшехполяками. В деяких округах вони зовсім явно завізвали своїх сторонників голосувати на кандидатів кола польського. За те знова вшехполяки та правительство помагало москвофілам.

Староства видавали виборцям карти голосованя вже виповнені на москвофільських кандидатів. Усіма способами правительство помагало при виборах москвофілам, щоби лиш не допустити до вибору народних кандидатів. Так пр. за Дудикевичом ішли збитою лавою усі старости, комісарі, лісничі, економи і другі панські посіпаки. Кандидати „народової ради“ уступали своїх виборців мов череду овець москвофілам.

Особливо велика прязнь показала ся поміж москвофілами а „вшехполяками“.

Зараз як тільки були розписані вибори показала ся ота приязнь. Вшехполяк Бузек зажадав для Росіян в Австрії а властиво в Галичині таких прав, як для кождого другого народа. Розумієть ся, Бузек знав, що у нас Росіян нема а є тільки кацапи-москвофіли. Та Бузекови не розходило ся о право для російського народа. Він так само як кацапи ненавидить російский

народ. Розходило ся йому тільки о се, щоби викликати заколот серед Русинів. В такім заколоті, як в-мутній воді легко було б ловити рибу всякій сволочи — кацапам та вшехполякам. За те москвофіли дуже ревно підпирали Бузка. Бузек став послом тільки дякуючи москвофілам.

А хто се такий Бузек? Найзапеклійший ворог українського народу а передусім наших селян. Як у нас почали ся селянські страйки, тоді усі чесні люди признавали, що ті страйки є викликані страшним визиском з боку шляхти. Отож тоді голосив Бузек сьвітови, особливо чужинцям, що визиску зовсім не було і нема.

Бузек писав, що шляхта є для селян дуже добра, що любить селян дуже сердечно, що селяне живуть на панськім хлїбі у розкошах а вони бунтують ся і страйкують тому, що наші селяне є дуже ліниві, піяки та злі робітники.

Ось таке писав про наш народ Бузек, сердечний друг кацапів. Та ми знаємо, що так само думають про наших селян і самі кацапи.

За другим знова ворогом нашого народа, за вшехполяком Ціпсером видали кацапи відозву щоби наші селяне віддали на нього свої голоси. Волосє стає на голові, коли слухати про ті виборчі розбої, яких Ціпсер допускав ся на нашім народі! І розуміеть ся — як кождий ворог нашого народа так само і Ціпсер знайшов собі приятелів-кацапів.

Москвофіли проголосили при сих виборах своїми ворогами вже не тільки соціялістів, але прямо усіх чесних людий. Досить, як хто не був московсько-шляхоцьким запроданцем то вже як собаки кидали ся на нього москвофіли разом з польсько-шляхоцькими наймитами. Темним селянам кричали москвофіли, що їх ворогами є не правительство та пани-шляхта, а власне вороги шляхти, народні партії.

Так учили москвофіли темних, несьвідомих селян закладати собі своїми руками петлю на шиї. В той спосіб поступали москвофіли скрізь, в цілім краю. Ніде вони не ставляли своїх кандидатів против кандидатів правительства, а всюди лишень против народних кандидатів.

Дня 24. мая відбували ся тїснійші вибори межи українським кандидатом др. Олесницьким, кан. москвофільським о. Давидяком і ґр. Скарбком, канд. „Ради Народовей“ — в окрузі 57: Стрий, Мединя, Бібрка, Глиняни і т. д.

Там голосувало і Горуцко.

Урядовий комунїкат, а за ним усі польські і кацапські часописи пишуть про се так:

„Голосованє в Горуцку розпочало ся в пятницю, 24. мая с. р., о год. 11 перед полуднем. О год. 4 з полудня виборча комісія розпочала скрутинію, почім голова комісії, місцевий гр.-кат. парох о. Т. Скобельський оголосив слїдуючий результат голосованя: Віддано 687 голосів, з чого одержали: о. Давидяк 573; д-р Олесницький 72, ґр. Скарбек 42. — По оголошеню результату вибору запанувало серед товпи зібраної перед виборчим льокалем сильне заворушенє, товпа зачала домагати ся в насильний спосіб звороту карт голосованя, кажучи, що після її обчисленя сам о. Давидяк мав одержати коло 1000 голосів. Представленє виборчого комісаря, що голосуючих всїх разом було тільки 687, нінащо не придало ся. Збентежена товпа не хотіла в жаден спосіб уступити, жадаючи нового голосованя і домагаючи ся видання о. Скобельського, під котрого адресою роздали ся ворожі оклики: „розірвати його на кусні!“ Напираючи силою на виборчий льокаль, обкинула товпа жандармів і комісію градом каміня, при чім вилетіли всі шиби і згасло сьвітло — а було вже пізно вечером.

Кількакратні взваня присутних на місци зразу двох, потім чотирох жандармів, щоби розійти ся, були без успіху. Коли град каміня сипав ся дальше, а три жандарми були вже ранені, командант дав розказ стріляти. Коли по першій сальві товпа не уступила і поновила атак камінєм, жандарми дали другу сальву. Упали 4 убиті (в тім одна жінка). Десять осіб тяжко ранено. Лекше ранених товпа забрала з собою. По сальвах товпа розбігла ся.

Супротив пануючого в селї напруженя ситуації і роз'яреня звертаючого ся против о. Скобельського, котрому населенє відгрожує ся пімстою, вислано в цїли удержаня спокою до Горуцка сильну асистенцію кінноти і 25 жандармів.“

Тимчасом сей опис є цілком невірний, він невірний тим, що говорить цілий час лиш про о. Скобельського, як голову і представника комісії; через що здає ся, немовби о. Скобельський провадив дійсно вибори в Горуцку і кермував тим, що там діяло ся — за урядового комісара спрaвозданє урядове не згадує цілком, мабуть тому, що оно вийшло від представителя уряду при тих кровавих виборах, що старає ся скинути вину за убитє невинних людей на когось, за ким жадна власть не обстане, себто на Українця.

Є днесь вже стверджене, що комісар від першої хвилини виборів стремів до сего, щоби усіх виборців до голосу не допущено; в тій цїли видавав карти голосованя так поволи, що виборці не могли ся дочекати своєї черги і мусіли бачити, що ся повільність комісара се штучка виборча; друге: комісар замкнув голосованє ще заким усі виборці віддали карти голосованя, тих виборців було около 200, врешті допущено їх до голосованя і то лиш завдяки о. Скобельському. Трете: коли о. Скобельський вийшов був підчас голосованя на пів години до дому на обід, тоді комісар велїв усім членам комісії і всім мужам довіря вийти, а сам лишив ся зі своїм писаром в виборчім льокалю. Також неправда, що для охорони о. Скобельського було потрібне війско, бож слїдуючого дня по спроваджeню війска о. Скобельський зажадав від намісництва, щоби війско з Горуцка виведено. Мабуть чиста в него совість, коли не боїть ся суду своїх громадян, мабуть не гадають они „роздерти єго на кусні“.

Такі були правдиві причини зворушеня виборців, та не се стало ся причиною убитя 6 селян. Всякі надужитя у Галичині часті і нераз Русин тлумлячи в собі гнів і обуренє, відходив спокійно від урни виборчої, тою сьвідомостію, що єго обкрадено. Тут була ще провокація зі сторони жандармів. І тут селяне по оголошеню результату виборів мали розійти ся спокійно, та коли жандарми стали їх ні сіло ні пало напоминати, розганяти, потручувати, аж коли підніс ся крик „бють нас“, аж тоді обуренє вибухло, камінє посипало ся... і стало ся.

Став ся злочин.

Та мабуть і провокація жандармів не була би довела до сего нещастя.

Ні переконанє, що комісар вибори фалшує, ні обчисленє, що показувало селянам, що їх обкрадено, не довело би до убійства 6 людий, ні провокація жандармів, ні камінє кинене товпою, бож тоді ще лишало ся средство перестрашити людий вистрілами у воздух, і т. д. — тут було щось іншого: тут була агітація серед товпи виборців, що перла до вибуху і була легкодушність і легкoваженє житя людського, так агітаторами кацапськими, як і у жандармерії і комісаря.

Се дві головні рішаючі причини, що викликали убитє 6 і раненє 18-ти людий.

Бо хотяй усі живі і днесь убиті виборці в Горуцку се Українці — та більшість їх опанована підлою агітацією кацапів.

І якраз тому, що сї неосьвідомлені жертви кацапської агітації, се найтемнійша і найбільше занедбана частина нашого селянства, якраз тому, що они виховані в ненависти і недовірю до всього що українське, як раз тому, що головою комісії був Українець, а між кандидатами був також Українець, якраз тому мала кацапська інтриґа і агітація нагоду довести селян підлягаючих їх впливам до пожаданого кацапами вибуху— щоб опісля можна кричати: Українці казали стріляти до народа. Не знаємо, чи межи убитими суть сьвідомі Українці, та певна річ, що они були між виборцями, та що жандарми стріляючи не стріляли до „кацапів“, а до Русинів — і виборців.

Та се не перешкаджає кацапам писати тепер, що Українці убивають селян, що о. Скобельський казав стріляти до хлопів.

Підлї, безличні дурні.

Вони не здрігнули ся навіть перед маєстатом смерти і незасохлу єще кров уважають яко своє средство аґітацийне, щоб лиш ратувати свою хуліґанську кліку, щоб лиш збаламучених тримати коло себе.

Має ся тут на гадці — агітацийний свисток з чорними рамками, виданий з нагоди сумних подій в Горуцку львівською москвофільською молодїжию п. з. „Русскій Народъ“! Русская кровь льеся по причинѣ украинской подлости!“ в якім вона, не здрігнувшись навіть перед страшним маєстатом смерти, мішає незасохлу ще кров нещасних, селянських жертв до своєї негідної антиукраїнської пропаґанди. Свисток той розкинула вона і тут за океаном та одна шмата хуліґанська з богато обіцюючим заголовком а конкурсово глупим змістом розіслали його яко окремий додаток бажаючи видом крови викликати обуренє против українства, намагаючись з'ідентифікувати його з ославленим шляхецько-польським режімом у Галичині. Етика і мораль такого способу ширеня своїх ідей і ідеалів не ріжнить ся хиба нічим від етики й моралї подражнюваня нервів дикого еспанського бика червоною плахтою...

Та що тут говорити про якусь етику й мораль у тих людий, яких почуваня на тій точці зовсім заглухли, яких етика й мораль не ріжнить ся в сути річи від етики і моралї згаданого висше еспаньского бика.

Моттом на сим свистку поставили москвофіли звісну пісню російських революціонерів: „Ви жертвою палї в барбє роковой....“

Єю сьпівали і на похороні.

Horrendum!...

Сі москвофіли, що на кождім кроці, при кождій нагоді оплювують, обкидають болотом російських революціонерів починають сьпівати їх гимн а навіть „Ґалїчанін“ присягає ся, що ся пісня повна етики... Так! повна етики! І тим неймовірнійшим виглядає зіставленє: — **Хуліґани й... боевий гимн російських революціонерів!...**

Дивні і незбагнуті суть діла Твої, Господи!... Ти сотворив зьвірів, комах, вужів, жаб, рептилїв, худобу, та усякій, навіть наймізернійшій тварюці вложив у череп іскорку мозґу. Одним лиш москвофілам не вложив Ти до лоба нічого, здаєть ся тому, аби они були одинокими приклaдом що також без мозґу і розуму можна жити...

Та годі! Хто поповняє такі безглуздности, в кого нема ніякої етики в житю, той не здрігнеть ся перед ніякими неетичним кроком, хоч би він мав бути такий варварський, як в сім випадку. Моральні кретини не в силі зрозуміти того, що в боротьбі культурних одиниць чи громад між собою мусить бути все таки певна етична границя, яку ставить примітивна навіть культура, примітивне розумінє людської моралї. В кого одиноким, найвисшим девізом житя є: „пить, бить и.... (вираз, який приличність не позваляє назвати“), для того нема ніяких культурних чи етично моральних норм чи законів, той вважатиме ординарний цинізм навіть патріотичним, ґеройським ділом.

Вони удають, буцім то не знають сього що нам голова одного селян., хотяй би він був удавав кацапа хотяй би він не знав, що він Українець — одна така голова нам дорожша чим. цілий о. Давидяк з Дудикевичом, Марковом і ґрафом Потоцким, разом, дорожша як вибір навіть десятьох послів — дорожша чим упадок цілої „партії русской“— бо ся партія стоїть на 10 зрадниках, а мужик український все таки житєм і душею наш, хотяй би менував ся кацапом, наш, бо ми цілою душею до него належимо — наш, бо ми не маємо нічо кромі него, - лиш ворогів: Москву, що кацапів утримує тими самими пособіями, за які урджує погроми в Росії, і Ляхів що трупами і вязницями нас кормлять.

Убиті в Горуцку, кацапські жертви, наші мученики.

Лиш ми їх кривди розуміем і ми їх пімстимо!

Їх доля, наша доля — а кацапське лиш їх отуманенє!

Жертв треба було кацапам, для аґітації проти нас, проти святої української ідеї, та таке є „прокляте злого, що оно лиш зле приносить тим, що зле зробили!

Жертви з Горуцка се печатка на книзї кацапського животіня. Нарід вже скоро прозріє, хто се кацапи і хто був причиною убійства виборців з Горуцка!

Їм ішло лишень о се, щоби для аґітації при виборах і для пониженя українства знищити український вплив на селян — довести до ворожнечі, що висилить нарід і спинить розвиток єго — себ то розвиток української ідеї. Та горе вам підлї інтриґанти — не перші ви з тих, що їх зміїні голови здоптала українська ідея.

З Росії.

По розвязаню Думи у Росії починають з усіх усюдів наспівати що раз то менче відрадні вісти. Подаємо їх тут, так як вони наспівали, без ніяких коментарів і об'яснень гадаючи, що уже з сих доривкових, поодиноких голосів кождий легко уже сам собі зможе виробити понятє яким духом віє у імперії царя батюшки.

Ось телеґрами з послїднього тижня:

У Кіїві дня 17-ого с. м. збунтував ся цілий відділ саперів (піонєрів). В числї около 500 в ночи покинули вони свої касарні, розброїли сторожу, забрали амуніцію та вийшли за місто, де вистрілили сальву у воздух. Капітан Акулов, що мав власне службу прибув на місце з баталіоном піхоти і візвав саперів здати ся. Сапери на се відповіли огнем карабіновим і межи першими погибшими знайшов ся Акулов. Борба тревала якийсь час, аж наконець удало ся саперів окружити і розоружити.

Дня 17-ого с. м. в Одесі застрілено коменданта порту полковника Гвессековского. Убійця утік.

Того самого дня адмірал чорноморської фльоти Вірен перед портом робив єї перегляд. Він знаходив ся враз зі своїм штабом у малому човні. Підчас перегляду коли його човно підплило під торпедове човно, випалила на нїм гармата і адмірал з цілим штабом полетів у воду. Ляйтнанта Рущека і цілу залогу торпедової лоди арештовано.

В Одесі на днях відкрито заговір усіх моряків чорноморської фльоти. Всїх моряків чорноморської фльоти є 5000, розміщених на вісьмох воєнних кораблях, 8-ох кружляках і дівізії торпедових лодей. Як говорять, лишень з трудом перешкоджено загальному бомбардованю Одеси та приморських міст Кавказу, що мало бути закликом до загального повстаня. Адмірал Тсевтсинський побачив дивний рух на свойому панцирнику „Ростислав“ а знаючи знамените „благонадьожність“ російських моряків сейчас казав усі гармати позабивати і цілою силою пари вертати у кріпость Севастополь. Прибувши тут казав усі кораблї обсадити сухопутнїм війском а матрозів замкнути у тюрмі. І тепер в чорноморській фльоті роблять службу кінні козаки!...

Терористичні акти в Севастополї трафляють ся все частїйше, та частїйше. За останні дні трафились такі випадки: На Карабельній ул. вбито урядника; не арештовано нікого. На тій самій Карабельній улици убито члена „союза русскаго народа“, купця Рукавішнікова; теж не арештовано нікого. Зроблено кілька невдатних замахів на городових. 19-ого числа до тюрми підійшов невідомий чоловік і заявив, що він хоче бачити одного з тюремних надзирателів. Коли надзирателя викликали, і коли він, одчинивши фіртку, визирнув з неї, невідомий чоловік вихопив браунінґа (револьвер) і тричі раз за разом вистрілив в надзирателя. Надзиратель з легка покалїчений. Злочинець кинув ся було тікати. Коли він зобачив, що його доганяють, то вистрілив в себе. В городській больниці йому зроблено перевязку і звідтіль одвезено в тюрму. По дорозі він кілька раз казав, що дуже жалїє, що погано стріляв в себе.

З Чернигівщини. 19-ого мая, за пів верстви од Глухова, 4-ма вистрілами убито поліцейського надзирателя Мішковського і тяжко поранено учня технічної школи Бокуса.

Йдучи в купі з Бокусом, надзиратель стрів за городом компанію молодих людий, що сиділа під кущем і снідала. Маючи на увазі невдатний збройний напад на жіночий монастир під Глуховом, надз. Мішковський підійшов до молодих людий і почав їх про щось розпитувать. Після перших запитань невідомі почали стріляти з револьверів, убили надзирателя і ранили Букуса, а самі зникли, лишивши на місці дві бомби. Букус лежить в больниці. По горячих слїдах поліція кинулась шукать злочинців і на другий день на ст. Крупець (за 27 верстов од Глухова) арештувала трох участників убійства.

Варшава. На розі Лєпно і Сольної улиці вбито шпига, а другого поранено. В час бійки поліції з злочинцями одного злочинця поранено і арештовано.

Тифліс. Застрілено інспектора тифліської православної семинарії Добронравова, що їхав фаєтоном. Економ семинарії Джгошвілї, що їхав з інспектором, вратував ся.

Лодзь. На Заходній улиці робітник застрілив трома кулями директора прядільної фабрики Познанського Едварда Рейса. Директор набивної фабрики Познанського, Шельной, що ішов з Рейсом, вратував ся. Убійця зник.

Липовець. В містечку Цибульові виникли розрухи; є чутка, що вбито трох селян і 1 стражника.

Бійка з стражниками. В сімбірській губернії, в селї Анненкові селяни посварились з правителем маєтку панів Анненкових і дуже вороже ставились до його. Звичайна річ — наслано було зараз стражників. От вони й почали заспокоювати бунтівників, а вже відомо, як стражники „наводять порядки“. Селяни забрали сокири, вила та почали битись зо стражниками; двох було вбито, а останні розбіглись. Другого дня панська економія була розграблена. З Сімбірську покликали салдатів і 35 селян посадили в тюрму. Звичайна „конституційна“ подія!

СПРАВИ „СОЮЗА“.

Отець духовний „Союза“:
о. Стефан Макар, 'Phone 46—12
11 May St., Ansonia, Conn.

Головний Уряд „Р. Н. С.“ на роки 1906—1908.

Предсідатель:
Константин Кирчів,
140 Essex St., Jersey City, NJ.

Місто-предсідатель:
Іван Париляк, Terryville, Conn.

Касієр:
Алексій Шаршонь,
524 Pine & Franklin St., Shamokin, Pa.

Секретар фінансовий:
Семен Ядловский,
Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар рекордовий:
Теодозий Лабовский,
Box 76, Jersey City, N. J.

Радні:
Т. Талпаш, Shamokin, Pa.
Лев Моніть, Lansford, Pa.
Михайло Беля, Holyoke, Mass.
Матій Семенюк, Sayre, Pa.
Андрій Овсак, Trauger, Pa.
Ф. Поливка, Hazleton, Pa.

Контрольна Комісія.
о. Л. Левицкий, Shenandoah, Pa.
Осип Стеткевич, Shamokin, Pa.
С. Калакука, Jessup, Pa.

Головний організатор:
Семен Ядловский,
Box 76, Jersey City, N. J.

Вступайте до Союза!



„Союз“ — одинока руско народна організація в Америці.

Принимае членів від 1 року до 40 літ житя.

Вступне після літ.

СОЮЗ ПЛАТИТЬ:

Посмертне за мужа $1000.00.
Посмертне за жінку $400.00.
Посмертне за діти від 15.00 до $300.00.

В разі утрати: а) обох очий ніг або рук $1000.00,
б) одної руки, ноги або ока $200.00.

Сли отець родини в шпитали божевільних, Союз платить що року родині $150.00.

Хто хоче вступити до Союза, мусить вписатись також до братства, яке належить до Союза.

Читайте!

На підставі ухвали Конвенції „Союза“, кожде братство приналежне до „Союза“, повинно мати отсі книжки:

1) **Книжку членів (Іменослов).**
2) **Книжку місячних складок.**
3) **Книжку касову і протоколову.**

На сі книжки повинно кожде братство заслати 5 долярів до каси „Союза“.

Оголошене

до всіх місцевих Секретарів і членів Р. Н. Союза в Америці.

ПП.

Отсим повідомляю Вас, що дня 25-го Мая 1907 розіслалисьмо відповідне число блянкетів до кождого відділу після того кілько там єсть членів. Ті блянкети повинні члени як найскорше повнинити і разом зі старими грамотами прислати до Головного Ураду Союза. Скоро лиш котре братство надішле виповнені блянкети і грамоти всіх своїх членів, сейчас вишлемо єму нові грамоти.

Прошу також всіх пп. Секретарів, щоби старали ся виповнити всі блянкети докладно. Кождий член має подати: своє імя і прозвище, де мешкає, котрого братства єсть членом, котрого відділу, число своєї старої грамоти і має означити виразно на кого записує своє посмертне. При записуваню посмертного має кождий член подати імена і прозвиска осіб на котрих записує посмертне і означити яка се єго родина. Не вистарчить написати прим. що „посмертне записую на родичів“! або на „братів і сестри“, але треба також подати їх імена. Кождий член має ся підписати сам-власноручно, а коли член не вміє писати, то нехай зробить хрестик, а єго підпише хто другий; той хто єго підпише нехай також підпише і своє імя в доказ того, що він єго підписав. Всі блянкети, котрі не будуть правильно виповнені, звернемо назад до поправи. Члени котрі приступили пізнійше як 1-го Марця 1907 року не потрібують виповнювати блянкетів.

Єслиби котрий відділ з якої небудь причини не дістав блянкетів, прошу мене о тім сейчас повідомити.

Разом з блянкетами розіслалисьмо також і нові декларації. Прошу пп. Секретарів, старих декларацій більше не уживати, лише тих, котрі тепер відібрали. При писаню декларацій для нововступаючих членів треба придержуватись також повисшого правила і також подавати докладний адрес члена по англійски, так щоб на сей адрес можна новому членови посилати орган Союза, Свободу.

З поважанєм
Т. Лабовский.

Посмертні вісти.



Лайчак Марія 5 літня донька Марії Лайчак і членкиня Р. Н. Союза від. 42, Passaic, N. J., померла 3-го юнія б. р.

Бурка Орест член Р. Н. Союза від. 139 Oil City, Pa. помер 7-го юнія б. р. Небіщик походив з Галичини, села Вороблик шлях., пов. Сянок.

Стасяк Павло член Р. Н. Союза від. 13 Troy, N. Y. помер 13-го юнія б. р. Небіщик походив з Галичини, села Конечна, пов. Горлиці.

Вічная память.

Ч. 210. КВІТ $400.00

на чотириста долярів, котрі п. Михаїл Подобиньский отримав яко посмертну запомогу по жені Анні з Головної Каси Руского Народного Союза в Америці.

Михаїл Подобиньский.
Pittsburg, Pa. 3 юнія 1907.
Сьвідки:
М. Стефанович,
Нестор Ятчишин.

Від місцевого Уряду Руского Народного Союза в Америці. Відділ (число) 53.
Н. Войтович, предс.,
Петро Потуляк, секр.

Ч. 211. КВІТ $400.00

на чотириста долярів, котрі п. Тимко Ціркот отримав яко посмертну запомогу по жені Анні з Головної Каси Руского Народного Союза в Америці.

Ansonia, Conn. 1-го юнія 1907.
Тимко Ціркот.
Сьвідки:
Іван Борошович,
Данило Шкурат.

Від місцевого Уряду Руского Народного Союза в Америці. Відділ (число) 10.
Конд. Горбаль, предс.,
Яков Поливка, секр.

Ч. 217. КВІТ $50.00

на пятьдесять долярів, котрі п. Василь Ґалайда отримав яко надзвичайну запомогу за зломане ноги з Головної Каси Руского Народного Союза в Америці.

Allegheny, Pa. 1 юнія 1907.
Василь Ґалайда.
Сьвідки:
Йосиф Борка.
Леон Каршневич,

Від місцевого Уряду Руского Народного Союза в Америці. Відділ (число) 56.
Іван Бурка, II. предс
Іван Бурка, I. секр.

Рух
в відділах Р. Н. Союза.

Оголошене.

Брацтво сьв. І. Хрест., від. 18 в Seymour, Conn. подає до загальної відомости, що мітинґ, на яким має вибрати ся новий уряд відбуде ся дня 29-го юнія с. р. Неприбувший член заплатить 50 цнт. а урядник 1дол. кари. Через місяць юнїй і юлїй вступне знижене. Принимає ся нових членів від 16 до 30 літ без вступного, від 30 до 40 літ за половину вступного. Вступне до Р. Н. Союза після статутів.

Адр.: Box 95, Seymour, Conn.
П. Ленько, предс.,
І. Горбаль, кас.,
В. Ванн, секр.

Оголошене.

Товариство „Любов“ в Нюарку віддїл ч. 112. подає до загальної відомости всім членам, що місячний мітинґ відбуде ся дня 6-го липня 1907 точно о год. 8-ій вечер під ч. 6 Charlton St. На тім мітинґу буде вибирати ся нових урядників. На мітинґ безусловно мусить явити ся кождий член. Хто з членів не явить ся підлягає карі 50 центів.

За уряд Товариства:
І. Новіцкий, предс.,
Д. Гриців, кас.,
Г. Бойкевич, секр

Оголошене.

Бр. сьв. Ілії Пр., від. 28 в Маганой Плейн, Па. подає до прилюдної відомости що брацкі мітинґи відбувають ся другої неділї по першім о 2-ій год. по полудни в рускій шкільній гали. Хто не явить ся на мітинґу заплатить 50 цнт. кари.

Я. Яцила, предс.,
І. Стець, кас.,
І. Пустельник, секр.

Тов. „Тисьмениця“

від. 144 Р. Н. Союза в Ню-Йорку подає до загальної відомости всім Русинам, що в місяцю, Юлію і Августі, принимає в члени Тов. без вступного.

Вступне до Р. Н. Союза після статутів. Мітинґи Тов. „Тисьмениця“ відбувають ся кождої першої і третої суботи в місяцю, під числом: 134 Tompkins Square Hall, E. 7-th St.

Дня 15-го Юнія с. р. на надзвичайнім мітинґу секретарем зістав вибраний Михаїл Угорчак. На доповнене комітету зістали вибрані: Іван Рибак, Юліян Кузів і Антін Фіґель.

Мих. Угорчак, секр.
181 E. 3-rd St,

Бр. сьв. Івана Хрест. від. 52 в Голійок, Масс.

Сим повідомляємо, що в братстві сьв. Івана Хрестителя, відд. 52., ввійшли в виділ слідуючі члени:

Михайло Беля предсідатель, Юрко Масич заст. предс., Тимко Рудий секретар, Іван Хрипак касиєр, Гриць Янішевський писар, Юрко Равець і Йосиф Кравець опікуни хорих, Семен Довгань і Іван Яцишин контрольори, Михайло Білий і Стефан Гуляш дверники.

Мітинґи відбувають ся в „Hiberniah Halye“ на розі Front a John St. Holyoke, Mass. о другій годині по полудни кождої третої неділі в місяци.

На сих зборах ухвалено, що, хто не явить ся без важної причини на зборах, підлягає карі 50 центів.

М. Беля, предс.,
Т. Рудий секр.

Бр. сьв. Ілії Пр. від. 28 в Mahanoy Plane, Pa.

подає до загальної відомости, що брацкі мітинґи відбувають ся другої неділї по першім кождого місяця в рускій шкільній гали. На неприсутних накладає ся кара 50 цнт.

Я. Яцишин, предс.,
І. Пустельник, секр.

Оголошене.

Братство сьв. Володимира в. 158 в Ню Кенсинґтон, Па., подає до загальної відомости, що до уряду Братства увійшли: Василь Калиновский, предсідатель, Юрий Мишталь місто-предсідатель, Петро Кузьмиха секретар, Евстахий Чемерда заст. секр., Вас. Кузьмиха, касієр, Панько Хруник заст. кас., опікуни хорих: Михаїл Пишник, Антін Филипчак, дверник Стефан Навроцкий. Мітинґи відбувають ся в другу неділю по першім в гали пана Андрея Фися о другій годині по полудни. Котрий з членів не явить ся заплатить кару після статутів. Братство буде принимати членів лише молодих, здорових та характерних.

Петро Кузмиха, секр.

Повідомлене.

Бр. сьв. о. Ник. в Пітсбурґ, Па від. 53 подає до загальної відомости, що кождий член брацтва має явити ся дня 7-го юлія с. р. о годині 7½ рано в шапці уніформовій, білих рукавичках і відзнаці в гали „Просьвіта“ на 7 улици. Неявивший ся платить 1 дол. кари. З плейзів, хто мусить платити тикет більше як 50 цнт. не підпадає карі в разі неприсутности.

Котрий з членів не має шапки, має зголосити ся до предсідателя бр.

Хто не віддав єще старої грамоти нехай принесе єю на мітинґ дня 14-го юлія с. р. або зашле почтою до предс.

Н. Войтович, предс.,
704 Sarah St.
S. S. Pittsburg, Pa.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

як пошукованя знакомих, оголошеня балів, представлень, сходин і т. п. друкуємо в "Свободі" по ціні одного цента від слова за оден раз. Гроші треба присилати наперед.

Оголошене.

Дня 4-го Липня 1907 відбуде ся в Микісракс, Па. в гали Губерта по іч руской церкви **Великий Парафіяльний Баль.**

Початок о 3-ій годині з полудня. Тикет 50 центів. Чистий дохід з балю призначений на церков Пречистої Діви Марії в Мікісракс, Па.

Оголошене.

Комітет парохіяльний гр. кат. церкви в Нюарку, Н. Дж. постановив урядити дня 29-го червня с. р. на дохід церкви

Перший великий Баль

Ню Сенчури гол на розі 5-ої і Морріс Ав., на котрий запрашає всіх добрих християн.

Початок о год. 5-ій вечером. На балю відбуде ся також фанґова льотерія. Ласкаві датки просить ся надсилати на руки касієра Т. Грицея, 24 Белмонт Ав. в Нюарку, Н. Дж.

За комітет:
Д. Мних, предс.,
Т. Грицей, кас.,
Гр. Генда, секр.

Братство

сьв. Ап. П. і П. від. 102 Р. Н. Союза в Cleveland, O, буде отримовати баль на день 13-го July с. р. в Germania Hall на Erie St. На сім бали Руський Клївляндский Боян дасть концерт.

Вступ від особи 35 цнт. Початок о 7-ій год. вечер.

За комітет:
Михайло Бабій,
Михайло Чеґін,
Семен Бруноский,
Іван Поп. 26—28

ПІКНІК! ПІКНІК! ПІКНІК!

Дня 21. Юлія 1907, в 3. Неділю будемо мати Пікнік на дохід нашої руской церкви в Пітсбурґ, Па. Пікнік буде в Парку Цесляка близько стріткари, що їде до Ботлер, Па.

Так треба їхати:

1) В Пітсбурґу коло Вабаш дипа, там, де стають стріткари до McKees Rocks, Carnegie, всядьте на стріткару на котрій написано: Etna або Millvale & Etna. Тою карою будете їхати 40 мінут аж за місточко Etna до того місця, де кара стане і верне до Пітсбурґа. Злізьте і на тім самім місци чекайте на другу стріткару.

2) Та друга стріткара відходить з того місця 33 мінут по кождій годині отже о г. 9.33, 10.33, 11.33, 12.33, 1.33 і так дальше. Тою карою будете їхати 10 мінут і скажіть кондукторови стати коло цвинтаря — Mount Royal Cemetery — йдіть до слідуючої улиці Perrysville 3 мінут, а тою улицею завсе йдіть від правої руки аж до парку.

Парк той в лісі серед 300 літних дерев, буйної трави диму не купиш там ані за міліон, воздух чистий, сьпів птиць, всюда зелень аж любо!

Понеже стріткара з Пітсбурґа до Етни їде 40 мінут а друга точно в означенім часї, тож вирахуйте собі добре час, щоб довго не чекати на стріткару.

Музика буде приґравати від г. 12 в полудне до 8 вечер.

Любі братя! Вибралисьмо красне, веселе місце, вступ лиш 25 цнт. від особи, будуть смачні перекуски і зимний напій, тож приходіть всї, щоб надихати ся сьвіжим воздухом до другого Джулая.

Від Wabash depot виїзджаємо всї о год. 9.30 рано.

27-28-29 **Рада Церковна.**

Шукає місця

іспитований півець церковний, тверезий, вислужений вояк з добрим тенорозим голосом і добрими сьвідоцтвами. Мож також дітий учити.

Paul Luciw,
676 State St.,
Perth Amboy, N. J.

Шукає місця

молодий чоловік, літ 25, знає дяківство, грає на скрипці, розуміє хоральний сьпів.

St. Macewlcz,
518 E. 5-th St.
26—27 New York, N. Y.

Дяко-учитель

іспитований, з добрими сьвідоцтвами глядає посади дяка.

John Huculak,
16 New St.,
—26 Woonsocket, R. I.

Шукає місця

учитель народний, з офіцерским іспитом, грає на скрипці, ґітарі, мандоліні, уміє вести хор.

Адресувати:
T. Serbenskvj,
c/o Chodkiewicz
1134—6 B'way
25—26 Buffalo, N. Y.

Хто мені пришле

на картці кореспонденцийній свій докладний адрес, той дістане від мене в презенті дуже хороше кешонкове зеркало. Адресів з New York-y, N. Y., Pittsburg, Pa. і Cleveland, Ohio не приймає ся. Адреси надсилайте до: John Nemeth, banker,
457 Washington St.
25—28 New York, N. Y.

ОГОЛОШЕНЬЕ.

Первый русскій пикникъ устроюютъ прихожане Филадельфійской церкви св. ап. Андрея Первозванного 4-го іюля 1907 года, въ Фолсомъ, Па. Мѣсце для пикника выбрано найкрасше, кругомъ зеленѣющія деревья цвѣты. Будетъ грати прекрасна русска музыка и спѣвати русскій хоръ. На пикникъ заордерованъ special тренъ. Дорога туда и назадъ задармо, ничъ не заплатите.

На той пикникъ запрошаемо всѣхъ русиновъ, живущихъ въ Филадельфіи и околицѣ и просимо въ той день о 9 годинѣ рано собратись въ наши церковни залѣ, а оттуда стриткарой поѣдемъ на дипо „Baltimore and Ohio Rd.“, 24 and Chestnut Str. Тренъ отходитъ въ 11 годинѣ рано, ѣзды всего 18 минутъ. Вступне только 25 цент.

Приходите, братья, повеселимося!

—26 **Комітетъ**

ХЕМІЯ НА УСЛУГАХ ЗЛОДІЇВ.

При кінци зелізничого двірця в Антверпії стоїть готель, званий Термінус, в котрім знаходить ся контора міняльників Ван Ґлядбека і де Лята. В ночи з дня 11 на 12 мая заїхав до готелю якийсь порядно одягнений мужчина і записав ся до книги гостий яко інжинїр Ляґас з Амстердаму. Він казав дати собі комнату на першім поверсї, що знаходить ся якраз над конторою міняльників. На другий день принесено йому якийсь досить великий пакунок з якогось склепу в місті. Вечером задзвонив гість на служницю і звелів принести собі горячої води, бо він хоче вимочити собі ноги. Пів години опісля вийшов гість з готелю. Він пішов на дворець і вернув звідтам з великим коциком, якого уживають в подорожи. Відтак замкнув ся в своїй комнаті заткав добре папером дірку від ключа і взяв ся до роботи. На сам перед відсунув ліжко і вирізав може пів квадратового метра дивана, яким була вкрита підлога. Відтак став вертіти свердликом дірку коло дірки в підлозї довкола тілько місця, щоби чоловік міг туди всунути ся. Відтак виймив без труду і стукоту грубу дошку. Тепер треба ще було тинк тихо повідрjвати. Вломник зробив насамперед малу дірку в тинку, всунув крісь неї парасолю отворив єї і привязав до балька. Тепер вже міг лупати тинк, кілько йому захотіло ся; кусні падали тихо в отворену парасолю. Коли вже вилупав таку діру, що міг влізти ся, привязав драбинку зі шнурів до балька і спустив ся до середини, де стояла каса. На самперед позаслонював всі вікна, відтак виймив з пакунка принесеного з міста для пана інжиніра грубі ковдри і обслонив ними касу на всі сторони. Тепер взяв до помочи воду, яку велів собі дати теплу лиш длятого, щоби не звертати на себе підозріня, і ручний куферечок, який приніс з собою в ночи з двірця. В сім мягонько виложенім куферочку спочивали два зелізні бальони наповнені достаточним запасом кисня. До того зніс ще з гори ацетиленову батерию і так всі тоті материяли викликали полумінь, котра в одній хвили топила сталеву касу як олово. Щоби забезпечити лице від сильної горячи, не забув вломник взяти з собою ще й маску. Серед таких обставин не довго тревало, як його очам показали ся всї скарби укриті в касї. О 5 год. рано явив ся Ляґас в комнатї дверника. Він мав на собі перевішену через плечи подорожну торбу і сказав, що вибирає ся на оден день на проґульку і що вечером верне. Поправдї однак сів він до поїзду, що о 5.59 год. рано відходить через Брукселю до Монахова. Рівночасно щезли з готелю також якісь два Голяндці чи Німці, що мешкали на другім поверсї якраз над комнатою Ляґаса. Оба, так само як і Ляґас, полишили в готели свої знаряди і куферки. Ляґас не жалував труду, лиш вшив назад вирізаний кусень дивана і засунув ліжко на своє давне місце. В три години опісля викрито влом виконаний з такою нечуваною зручностию і серед незвичайних обставин. — Дня 20 мая арештовано в Берлинї якогось літоґрафа, Макса Ґорського, в хвили, коли він станув на двірци і знайдено у него 60.000 марок німецькими, італіянськими, російськими і американськими грішми. Він признав ся, що брав участь у великім вломі в Антверпії у банковоі фірми Ґлядбез і Лят. Про його спільників нема доси ніякої чутки.

Адресар Братств Р. Н. Союза.

Єсли хто найде похибку в адресарі свого братства, нехай сейчас повідомить про се редакцію.

Від. 76. Бр. сьв. Ів. Хр. в Нюарку, Н. Дж. Д. Фредер, предс., М. Горват, кас., Ю. Демків, секр. Адр.: Julian Demkiw, 537 Market St., Newark, N. J.

Від. 77. Бр. сьв. Стефана в Йорквил, О. Ів. Станько, предс., Ст. Кабан, кас., Т. Ониськ, секр. Мітинґи відбувають ся в четверту неділю місяця у Ст. Кабана. Адр.: St. Onysyk, Box 16 Yorkville, O.

Від. 78. Бр. сьв. О. Ник. в Майнерсвіл, Па. С. Бардон, предс., Й. Вайда, кас., М. Котляр, сек. Адр.: M. Kotlar, Box 508, Minersville, Pa.

Від. 79. Бр. сьв. Юрія в Маєрсдейл, Па. Л. Олійр, предс., Н. Гіляк, кас., І. Мацько, секр. Адр.: John Macko Box 208, Meyersdale, Pa.

Від. 80. Бр. сьв. Михаїла в Плезент Валі, Па. П. Славиняк, предс., П. Креснянк, кас., І. Тернавчук, секр. Мітинґи відбувають ся в неділю по 15-ім. Адр.: I. Ternawczyk, Box 14, Westmoreland, Pa.

Від. 81. Бр. сьв. П. і П. в Балтімор, Мд. М. Дурдела, предс., Т. Федоранко, кас., Й. Дурдела, секр. Міт. в 4-ту неділю місяця. Адр.: Jos. Durdela, Curtis Bay St., Baltimore, Md.

Від. 82. Бр. сьв. П. і П. в Ню Александрія, Па. А. Круль пред., Ст. Іванисек, кас., Н. Кич, секр. Міт. в першу неділю по 15-тім. Адр.: N. Kicz, Box 176, New Alexandria, Pa.

Від. 83. Сестрицтво сьв. Любови в Карнеґі, Па. Т. Пронько, предс., Наця Максимович, кас., Параска Юрчак, секр. Мітинґи відбувають ся в першу неділю кождого місяця в рускій школі. Адр. сестрицтва: Sisterhood St. Lubwa, Box 290, Carnegie, Pa.

Від. 84. Бр. Арх. Мих. в Кенонсбург, Па. І. Балога, предс., Василь Циган, секр., А. Ончак, кас., Міт. в другу неділю по першім. Адр.: W. Cyhan, Box 121, Canonsburg, Pa.

Від. 85. Бр. сьв. Арх. Михаїла в Гейзелтон, Па. М. Мардиняк, предс., М. Носаль, кас., Адам Романьчак, секр. Адр.: Adam Romanczak, 510 East Broad St., Hazleton, Pa.

Від. 86. Бр. Пресьв. Бог. в Олифант, Па. І. Савчак, предс., С. Митренко, кас., І. Коцан, секр. Міт. в третю неділю місяця. Адр.: I. Kocan, Box 272, Olyphant, Pa.

Від. 87. Бр. сьв. Вас. в Ленкестер Н. Й. П. Смільницкий, предс., П. Нестор, кас., Ст. Кін, секр. Міт. в неділю по 15-тім. Адр.: St. Kin, Depew, N. Y. 122 Elcott Road.

Від. 88. Братство Успенія Пр. Діви Марії в Крос Форк, Па. Сидор Мацко, предс., Ів. Фечич, кас., Теодор Панцьо, секр. Мітинґи відбувають ся в першу неділю по 20-ім кождого місяця в домі С. Мацка. Адр. братства: Theodore Pancio, Box 64, Cross Fork, Pa.

Від. 89. Бр. Арх. Мих. в Сімпсон, Па. А. Гичка, предс., Ф. Гогоц, кас. і секр. Міт. в четверту неділю місяця. Адр.: F. Gogoc, Simpson, Pa.

Від. 90. Бр. сьв. Ів. Хр. в Сентралія, Па. Ф. Козак, предс., Й. Цогий, кас., А. Карпяк, секр. Міт. кождого місяця 15-го. Адр.: A. Karpiak, Box 313, Centralia, Pa.

Від. 91. Братство сьв. Димитрія в Микісракс, Па. Я. Звіринчьский, предс., І. Пореда, кас., Ф. Кавалко, секр. Мітинґи відбувають ся в третю неділю місяця. Адреса братства: F. Kawalko, Box 117, McKees Rocks, Pa.

Від. 92. Бр. сьв. О. Ник. в Тейлор, Па. Ю. Крайківский, пред., С. Гуляші, кас., Й. Сенюк, секр. Міт. в кожду 3 неділю по першім. Адр.: Jos. Seniuk, Box 26, Taylor, Pa.

Від. 93. Братство Йосифа Обручника в Ню Борг, О. І. Тундер, предс., Й. Волк, кас., Н. Гарна, секр. Адр.: N. Berna, 3963 S. E. 86 St., New Burgh, O. Мітинґи в неділю по 15-тім кождого місяця.

Від. 94. Бр. сьв. Тройці в Ню-Бритейн, Конн. Ст. Роман, предс., Й. Гибай, кас., А. Роман, секр. Міт. 3-тої неділі по першім. Адр.: A. Roman, 34 Oak St., New Britain, Conn.

Від. 95. Бр. сьв. Арх. Мих. Я. Присяжський, предс., В. Яцканич, кас., В. Шапула, секр. Міт. по 15-тім в неділю. Адр.: W. Szypula, Box 222, Beaver Meadows, Pa.

Від. 96. Бр. сьв. Ів. Хр. в Пітсбурґ, Па. А. Стефанович, пред., І. Губяк, кас., І. Піхота, секр. Міт. в 4-ту неділю місяця. Адр. A. Stefanovitch, 109 S. 7-th St., Pittsburg, Pa.

Від. 97. Бр. сьв. О. Ник. в Майрон Гайтс, Па. Г. Ґарбера, предс., П. Шептак, кас., Ю. Кулик, секр. Міт. в неділю по 15-тім. Адр.: G. Kulyk, Keiser, Pa.

Від. 98. М. Р. Н. С. в Шенандоа, Па. Г. Курила, предс., М. Курила, кас., С. Демчко, секр. Міт. в неділю по 20-тім кождого місяця. Адр.: S. Demczko, 535 W. Centre St. Shenandoah, Pa.

Від. 99. Бр. сьв. Отця Николая в Вилксбері, Па. М. Ковалишин, предс., С. Лукач, кас., А. Шкробяк, секр. Міт. відбувають ся кождої неділї по 15-ім в церковній салї North, Main St., Адрес: Anthony Skrobiak, 52 Johnson St., Wilkesbarre, Pa.

Від. 100. Бр. Сест. сьв. Ольги в предс., Т. Шулик, кас., М. Шулик, секр. Міт. 4-тої неділї по Мікіспорт, Па. М. Мичка, першім. Адр.: Maria Szulyk, Box 404, McKeesport, Pa.

Від. 101. Бр. Пр. Богор. в Кенонсбурґ, Па. М. Гресь, предс., М. Хохоляк, кас., А. Ярковска, секр. Міт. в послїдну неділю місяця. Адр.: A. Jarkowska, Box 381, Canonsburg, Pa.

Від. 102. Бр. сьв. П. і П. в Клівленд, О. С. Брунарский, пред., В. Момрик, кас., А. Качала, секр. Міт. в другу неділю місяця. Адр.: A. Kaczala, 26 Herszel St., 6 door, Cleveland, O.

Від. 103. Бр. сьв. О. Николая в Експорт, Па. В. Чупа, предс., М. Чупа кас., А. Суранович, секр. Мітинґи відбувають ся по 15-ім кождого місяця в домі В. Чупи, Адрес: A. Suranowych, Box 66, Export, Pa.

Від. 104. Бр. сьв О. Ник. в Перт Амбой, Н. Дж. М. Ваверчик, предс., Василь Борсук, кас., К. Шкурат, секр. Мітинґи відбувають ся в другу неділю місяця о год. другій пополудни. Адрес: K. Szkurat, 390 High St., Perth Amboy, N. J.

Від. 105. Бр. сьв. Мих. в Вілмінґтон, Дел. М. Іконяк, предс., С. Федориґа, кас., М. Возний секр. Міт. в перший второк по 10-тім. Адр.: Mike Wozny, 329 Townsend St., Wilmington, Del.

Від. 106. Тов. Русинів в Шікаґо, А. Гербут, предс., Др. В. Сїменович, кас., П. Шпікула, секр. Міт. в першу неділю по 10-тім. Адр.: P. Szpikula, 367 E. Division, Chicago, Ill.

Від. 107. Бр. Благ. Пресьв. Бог. в Сейр, Па. Ан. Лучейко, пред., Ст. Яцко, кас., М. Семетюк, секр. Міт. в неділю по 15-тім. Адр.: Matthew Semeniuk, Box 282, Sayre, Pa.

Від. 108. Бр. сьв. Володимира Вел. в Ню-Йорку, Н. Й. Яков Корнат, предс., А. Шеремета кас., К. Наконечний, секр. Мітинґи відбувають ся кождої остатної суботи перед першим при 46 Ave. A, New York, N. Y. Адр.: K. Nakoneczny, Suite 407 Flatiron Bldg. New York.

Від. 109 Бр. сьв. Арх. Мих. в Елсворт, Па. М. Панчак, предс., Т. Копилчак, кас., П. Ґалайда, секр. Міт. в другу неділю місяця. Адр.: P. Galajda, Box 102, Scenery Hill, Pa.

Від. 110. Бр. сьв. П. і П. в Лідсдейл, Па. П. Смольницкий, предс., і кас., І. Тигоч, секр. Міт. в кожду другу неділю. Адр.: John Tyhocz, Box 59, Leetsdale, Pa.

Від. 111. Бр. сьв. Ів. Хр. в Алеґені, Па. Н. Оришко, предс., Павлащак, кас., О. Гера, секр. Міт. в другу неділю по першім. Адр.: N. Oryszko, 673 Preble Ave. Allegheny, Pa.

Від. 112, Тов. Любов в Нюарк, Н. Дж. Іван Новицкий, предс. Гр Бойкевич, секр. Д. Гриців, кас. Міт. відбувають ся в суботу по 15-ім. Адр.: J. Nowicky, 329 15-th Ave Newark, N. J.

Від. 113. Бр. сьв. Вас. в Ню Флоренс, Па. В. Баран, предс., Ф. Курчик, кас., Антін Цапар, секр. Міт. в першу неділю по 15-тім. Адр.: A. Capar, Box 196 New Florence, Pa.

Від. 114. Бр. сьв. П. і П. в Донмор, Па. Ст. Хома, предс., І. Бечко, кас., М. Лукач, секр. Міт. що третої неділї в місяцю. Адр.: M. Lukacz, 209 Prospect St., Dunmore, Pa.

Від. 115. Бр. сьв. Арх. Мих. в Філядельфія, Па. В. Реґрут, предс., Ст. Бучко, кас., М. Матляк, секр. M. Matlak, Box 38, Silver Creek, Pa.

Від. 116. Бр. сьв. Мих. в Чісголм, Мінн. І. Хрущ, предс., В. Городим, кас., М. Кобилянський, секр. Міт. в неділю по 20-тім. Адр.: M. Kobylansky, Box 377, Chisholm, Minn.

Від. 117. Тов. „Запорожска Сїч" в Ню-Йорку. П. Ярема, предс., А. Цурковский, секр., Ф. Підгірний секр. фінанс., І. Ганачівский кас. Мітинґи в першу суботу по 15-тім в Harmonia Hall, 46 A, Ave. Адр.: A. Curkowskyj, 184 Hudson St., New York, N. Y.

Від. 118. Сестр. Пресьв. Богор. в Пітсбурґ, Па. К. Бандуровска, предс., М. Білик, кас., М. Ґут Кульчицка, секр. Міт. кождої третої неділї в місяцю. Ад.: M. Gut, 725 Carson St., Pittsburg, Pa.

Від. 119. Бр. сьв. Арх. Мих. в Латроб, Па. М. Слелія, предс., М. Павлісінич, кас., І. Варґа, сек. Міт. третої неділї що місяця. Адр.: John Warga, Box 935, Latrobe, Pa.

Від. 120. Бр. Пр. Богор. в Спенґлер, Па. Н. Тракало, предс., М. Смарш, кас., І. Ґофрей, секр. Міт. в неділю по 15-тім. Адр.: John Guffrey, Box 27, Barnesboro, Pa.

Від. 121. Бр. сьв. Ів. Хр. в Трентон, Н. Дж. В. Дубчак, предс., І. Гудак, кас., І. Паславский, секр. Мітинґи відбувають ся в трету неділю місяця в рускій школї при ул. Ґрент. Адрес братства: J. Paslawsky, 424 Federal St., Trenton, N. J.

Від. 122. Бр. сестр. Пр. Богор. в Трентон, Н. Дж. М. Черемшак, предс., А. Адам, кас., М. Гудак, секр. Міт. в кожду 2-гу неділю місяця. Адр.: Mary Hudak, 43 Adaline St., Trenton, N. J.

Від. 123. Бр. Пресьв. Діви Марії в Скрентон, Па. Гриць Мрикало, предс., Максим Глух, кас., Йосиф Запоточний, секр. Мітинґи відбувають ся в другу неділю по першім в Lukan гали на Pine Brook. Адр.: J. Zapotoczny, 1108 Meade Ave., Scranton, Pa.

Від. 124. Бр. сьв. О. Ник. в Ормрод, Па. І. Онушка, предс., І. Воротила, кас., М. Гробар, секр. Міт. в кожду третю неділю місяця. Адр.: M. Hrobar, Egypt, Pa. (Lehigh Co).

Від. 125. Бр. сьв. Мих. в Леквин, Па. Ф. Скрип, предс., Ст. Козел, кас., Н. Височанський, секр. Міт. 10-го в місяцю. Адр.: M. Wysoczansky, Box 202, Laquin, Pa.

Від. 126. Бр. сьв. Мих. в Біверд ейл, Па. І. Валко, предс., П. Ковальский, кас., М. Сентеляк, секр. Міт. в кожду другу неділю місяця. Адр.: Mike Senteliak, Box 32, Beaverdale, Pa.

Від. 127. Бр. сьв. О. Николая в Бофало, Н. Й. Ник. Буката, предс., Василь Шелест, кас., І. Тимкович, секр. Мітинґи відбувають ся в другу неділю по першім. Адрес: N. Bukata, 24 Gay St., Buffalo, N. Y.

Від. 128. Бр. сьв. Андрея в Лорейн, О. І. Возняк, предс., П. Козимчак, кас., А. Русенко секр. Міт. в неділю по 15-тім. Адр.: A. Rusenko, Box 125, Lorain, Ohio.

Від. 129. Бр. сьв. О. Ник. в Сайксвил, Па. Н. Домбровский, предс., І. Кантор, кас., С. Прочко, секр. Міт. в другу неділю по першім кождого місяця. Адр.: S. Proczko, Box 78, Sykesville, Pa.

Від. 130. Бр. сьв. Фльора і Лавра в Пітсбурґ, Па. Т. Ґут, предс., Т. Волчко, кас., П. Кульчицкий, секр. Міт. в першу неділю по першім. Адр.: P. Kulczycki, 1210 Bingham St. Pittsburg, Pa.

Від. 131. Товариство „Заокеаньска Україна" в Бофало, Н. Й. Радчук Василь, предс., А. Грегуба, кас., Х. Яремка, секр. Мітинґи відбувають ся в салї під ч. дому 124 Amherst St., Адр.: Ch. Yaremka, 103 Peter St., Buffalo, N. Y.

Від. 132. Товариство „Січ" в Мікіспорт, Па. Ілько Гайдук, предс., Д. Сова кас., П. Пастирнак. секр. Міт. відбувають ся в суботу по 15-ім в гали церковній. Адр.: P. Pasternak, Box 506 McKeesport, Pa.

Від. 133. Бр. сьв. О. Николая в Нюарк, Н. Дж. М. Любинець, предс., Д. Гриців, кас., А. Іванишин, секр. Міт в першу суботу по 10-ім. Адр.: A. Iwanyszyn, 15 Broome Str., Newark, N. J.

Від. 134. Бр. сьв. Ник. в Ернест, Па. Ю. Спонток, предс., М. Кузьмович, кас., М. Кароль, секр. Міт. в 2-гу неділю місяця. Адр.: G. Spontak, Box 7, Ernest, Pa.

Від. 135. Бр. сьв. Георгія в Смок Рон, Па. Н. Лавер, предс., М. Мандзяк, кас., А. Клим, секр. Мітинґи відбувають ся в другу неділю по першім. Адреса: Anthony Klym, Box 26, Smoke Run, Pa.

Від. 136. Тов. „Січ" в Карнеґі, Па. Я. Гойсан, предс., Гн. Ценгрин, кас., А. Фецович, секр. Міт. в неділю по 8-ім. Адрес: Alex Fecowycz, Box 273. Carnegie, Pa.

Від. 137. Бр. сьв. Георгія в Вест Сенека, Н. Й. А. Боднар, пред. П. Манцьо, кас., І. Горох, секр. Мітинґи відбувають ся в другу неділю по першім в гали П. Манька, 616 Ingham Av. Адреса братства: J. Horoch, 619 Center St., West Seneca, N. Y.

Від. 138. Товариство Івана Наумовича в Філядельфії, Па. К. Смакула, предс., А. Келлїй, кас., С. Мурянка, секр. Мітинґи відбувають ся в другу неділю місяця. Адрес: 440 Oliver St., Philadelphia, Pa.

Від. 139 Бр. Пр. Богор. в Ойл Сити, Па. С. Романчак, предс., І. Фрис, кас., Й. Романчак, секр. Міт. в 2-гу неділю по першім. Адр.: Jos. Romanczak, Box 76, Oil City, Pa.

Від. 140. Бр. сьв. Арх. Мих. в Йонґставн, О. К. Шелевач, предс., Ст. Гринько, кас., І. Сушереба, секр. Міт. в 2-гу неділю по першім. Адр.: J. Suszereba, 1165 W. Rayen Ave., Youngstown, O.

Від. 141. Бр. сьв. О. Ник. в Литл Фалс, Н Й. І. Корчиньский, предс., Т Ястремский, кас., Ст. Городиский, секр. Міт. другої неділї по першім. St. Horodyski, 110 Furnace St., Little Falls, N. Y.

Від. 142. Бр. сьв. Ів. Хр. в Вандерґріфт, Па. І. Клемонча, предс., І. Кучин, кас., Ст. Горнічар, секр. Міт. в 2-гу неділю по першім. Адр.: St. Horniscar, Box 247, Vandergrift, Pa.

Від. 143. Бр. сьв. Димитрія в Віндбер, Па. Н. Цицик, пред., Ю. Боклах, кас., Ст. Мацко, секр. Міт. послїдної неділї в місяцю. Адр.: St. Macko, Box 277, Windber, Pa.

Від. 144. Тов. Тисьмениця в Ню-Йорку. Д. Підлуский, предс., Л. Угорчак, кас., М. Угорчак, секр. Мітинґи відбувають ся кождої першої і третої суботи в місяцю під ч. 134 „Tompkins Square Hall" E. 7-th St. Адр: Mich. Uhorczak 181 E. 3-rd St. New York, N. Y.

Від. 145. Бр. Неп. Зач. Пресьв. Бог. в Алтона, Па. І. Артимович, предс., М. Рабак, кас., М. Караван, секр. Адр.: M. Karawan, 1928—11-th Ave., Altoona, Pa.

Від. 146. Бр. сьв. П. і П. в Мікісракс, Па. Ст. Блажовский, предс., Р. Шевчик, кас., Й. Фаль, секр. Міт. 3-тої неділї по першім. Адр.: Jos. Fal, 102 Orchard St., McKees Rocks, Pa.

Від. 147. Бр. сьв. Арх. Мих. в Алентавн, Па. П. Вахна, пред., М. Брудняк, кас., Д. Клеман, секр. Міт. що третої неділї по пол. о 4 год. Адр.: D. Kleman, 214-3-rd St., Allentown, Pa.

Від. 148. Бр. сьв. О. Ник. в Калїфорнії, Па. Ів. Бандровский, предс., Н. Бибель, кас., Д. Кіра, секр. Адр.: D. Kira, Box 32 California, Pa.

Від. 149. Бр. Пресьв. Богородиці в Вест Сенека, Н. Й. Т. Петришин, предс., М. Миськів, кас., П Канцар, секр. Мітинґи по 10-ім в неділю. Адр.: Peter Kancar, 529 Ingham St., West Seneca, N. Y.

Від. 150. Бр. сьв. О. Николая в Ірвона, Па. М. Лонєвский, предс., Гр. Лонєвский, кас., Алек. Сікоряк, секр Адр.: A. Slkoriak, Box 55, Rosebud, Pa. Clearf. Co.

Від 151. Бр. пресьв. Діви Марії в Алентавн, Па. Євка Замерска, предс., М. Осейчук, кас., Параньна Трач, секр. Адрес c/o Rev. Nestor Dmitrow North hampton, Pa.

Від. 152. Бр. Пр. Бог. в Гомстед, Па. P. Fesh, секр. 507 3-rd Av., Homestead, Pa.

Від. 153. Бр. сьв. Й Хр в Бервик, Па. Ник, Слєпко, предс., Ів. Бурлич, кас., А. Мацко, секр. Міт. по 10-ім в неділю. Адр.: And. Macko, Box 562, Berwick, Pa.

Від. 154. Бр. сьв. П. і П. в Ню Бритейн, Конн. Мих. Зятик, предс. і секр., А. Ґерент, кас., Міт. кожду 1-шу неділю в місяци. Адр.: M. Ziatyk, 24 Clark St., New Britain, Conn.

ФАРМА НА ПРОДАЖ.

10 акрів поля, з того 6 акрів управного а 4 акри грубого ліса. Новий дім зложений з 6 великих комнат, 3 на горі, 3 в долині, велика пивниця і баня, Оден кінь, одна корова і всі дрібні річи. Фарма віддалена о 2 милї від міста. Ціна 1500 долярів. Голоситись до редакції „Свободи." 25—26

MERCHANTS NATIONAL BANK

Шенандоа, Па.

Капітал 100.000.00 дол.

Надвишка 120.000.00 дол.

Депозити висше пів міліона долярів.

Се є NATIONAL BANK чартерований Урядом Злучених Держав і під безпосередною контролею тогож уряду.

Є се одинокий Банк в Шенандоа, Па. що має свій власний будинок, в якім містить ся почта.

Вкладайте гроші до того Банку а дістанете від них процент. Банк сей виплачує що року тисячі долярів проценту своїм костумерам, котрі мають в нім свої гроші.

Там розмовляє ся по руски.

Merchants National Bank
на розі улиць Мейн і Лойд,
Shenandoah Pa.

Dr. J. SZLUPAS,

1419 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

Можна его бачити в офисі:
від 8 ої до 10-ої год. рано.
від 2 ої до 4-ої попол.,
від 7-ої до 10-ої вечер.
Old P'hone 1269—B

HOWARD ALBERT,

Аптикар.

Продає всілякі ліки по найнизших цінах. Ліки Севери.

ЛАНСФОРД, ПА.

Harry E. Paul.

Робить камінні нагробники, хрести, памятники.

Ріг Пайк і Маркет улиць,
ПОРТ НАРБОН, ПА.

ДОКТОР ШТАЙН.

Урядує: від 8 до 10 рано, 1 до 3 по обіді, 7 до 9 вечер.

18 E. Oak St., Шенандоа, Па.

ДОКТОР ҐРУЛЕР.

Застати его можна в офисі від 8 до 9 рано, 1 до 3 по полудни, 7 до 9 вечер.

30 E. Lloyd St., Шенандоа, Па.

SOCIALISM is the coming issue in politics. You may be for it or against it, but in either case you need to understand it, and so you need to read

The International Socialist Review

Ask your newsdealer for it or send 30 cents for a three month's subscription and a copy of Socialism and Farmers. No free copies.

CHARLES H. KERR & COMPANY, Publishers
56 FIFTH AVENUE, CHICAGO

Одинокий руский адвокат і нотар з Галичини
Др. Юліян Чупка.

Всі справи в судах і у скваєрів в повітах Люверне і Ляканна.

Всі справи судові, повновласти, контракти, справи військові в Галичині.

3 N. Main Str., Wilkes-Barre, Pa.
там де банк Неймета.

Приїзджає до Скрентон що Понеділка і Четверга о годині 6 вечером.

402 S. Washington Ave.,
Scranton, Pa.
там де банк Райхмана.

ВСІМ ЗВІСНИЙ
Готельник
Іван Воргач

СКЛЯНКИ у него як старокраєві коновки.

ПОСИЛАЄ гроші до краю скоро і безпечно.

422 N. Maple St.,
Mt. Carmel, Pa.

Вироби бранкі, пашлї, шапки, відзнаки, хоругви, уніформи.
Цінник і пробки висилає даром.

ST. HERMAN'S BENEVOLENT Society. ORGANIZED FEBR. 1888 ROCHESTER, N. Y.

Можете писати до нас по руски, словеньски або польски.

R. H. MORGAN, 13 N Main St., Shenandoah, Pa.

ЧИТАЙТЕ!

Спис книжок, які продаємо:

* Америка................15 ц.
* Ангел та пустельник і т. і. 15 ц.
Біблія Велика...........2 дол.
Борба кляс і чому робітники орґанізують ся..........15 ц.
* В Старім і Новім краю...25 ц.
* Гріхи міліонерів і т. п.С. 7 15 ц.
Дещо з історії православної місиї в Америці.........10 ц.
Дещо про зьвірята........30 ц.
* Дві левади і т. п. С. 5....15 ц.
* Дорога любови, то Божа дорога С. 6 ....15 ц.
Драгоманів ....15 ц.
* Еміґрант ....15 ц.
Журавлї ....10 ц.
Житє Ісуса Христа ....1.50 дол.
* Житє, зарібки, орґанізації і т. п. в Спол. Державах.. 15 ц.
За красою .... 1 дол.
Земельне питанє .... 15 ц.
Зуб за зуб ....10 ц.
* Казки про Жидів........15 ц.
Історія Руси з образками..10 ц.
Капітал і праця ....15 ц.
* Книжка Рахункова.....50 ц.
Марія....................10 ц.
*Многострадальний народ. огляд історії українського народу..................20 ц.
* Навернений Грішник....20 ц.
Народний рух австро-угорских Русинів..........15 ц.
Новий Завіт.............4 дол.
Образки і загадки........10 ц.
Оповідання............... 15 ц.
Оповід. про заздрих богів 10 ц.
Пестрі звуки............ 75 ц.
Про відступників від рос. православія................ 10 ц.
* Про нутро землі.........25 ц.
Підземні скарби..........25 ц.
Покуса...................10 ц.
Псалтир ....1 дол.
Розмова Поляка, з Русином 10 ц.
Руско-англійский словар. 20 ц.
* Релігійні вірованя старинних народів..........20 ц.
Смерть...................10 ц.
*Стародавні казки та оповідання...................15 ц.
*Степові люде.. ....15 ц.
*Страйк...................20 ц.
*Стріляй на смерть, робітнича драма............15 ц.
Унія в Америці...........20 ц.
*Хто з чого жиє..........15 ц.
* Які то є люди на земли з 20 образками........... 50 ц.
* Як мужик ходив до царя правди шукати.........15 ц.
* Через кордон...........15 ц.

Адрес треба всегда виписати англійскими буквами і то дуже виразно.

Swoboda, 184 Hudson St., New York

Хочете Поради, Інформації, Роботи?

Усе те дістанете безплатно в Бюрі Славяньского Іміґраційного Тов.

Голоситись лично на адресу:

SLAVONIC IMMIGRANT SOCIETY.
35 Broadway, 5th floor, New York City.

Всякого Рода Справи

можете залагодити тільки через одиноку

Руско-Народну Канцелярію в Винипегу.

Пишіть або удавайте ся лично на адресу:

RUSKA KANCELARYJA
Room 1, 530½ Main St., Winnipeg, Man., Canada.
Телефон 799.

Оден з найбільших броварів в Америці.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЄВИЙ СПОСІБ, БЕЗ ВСЯКИХ ПРИМІШОК.

Хто лиш раз покоштує сего пива, то иншого вже не буде пити.	Голова від него ніколи не болить, бо есть здорове і поживне.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗРЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

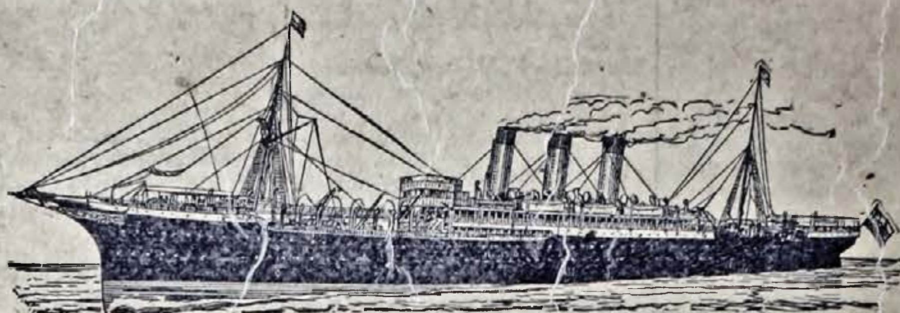
E. ROBINSON'S SONS,

LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: General Office 2333.
Night Call 4854.

БАНК РУСКИХ ЕМІГРАНТІВ

Заінкорпорований в Стейті Ню Йорк. Капітал 10.000.00 дол.



181 E. 3-d St., New York, N. Y.

Банк сей залагоджує слідуючі справи:

1) **Пересилає гроші** до всіх країв і держав сьвіта по цінах можливо найтанших і як найскорше.

2) **Продає шифкарти** на ріжні лінії корабельні до старого краю як також з краю до Америки по тих самих цінах, що і самі компанії по своїх головних офісах в Ню Йорку.

3) **Виробляє повновласти**, контракти купна і продажи заосмотрені підписом конзуля; перепроваджує процеси спадкові, інтабуляції, екстабуляції, колектує гроші і взагалі перепроваджує всякі инші справи зі судами і старокраєвими властями при помочи звісних старокраєвих нотарів і адвокатів.

4) **Полагоджує справи військові**, як: увільненє від асентирунку, військової контролї, увільненє від вправ і т. п.

5) **Виробляє пашпорти** для ситизенів виїзджаючих до краю.

6) **Дає поради в процесах** против компаній в разі каліцтва, смерти, невиплачення пейди і в других правних американьских справах.

7) **Міняє гроші** — старокраєві на американьскі і американьскі на краєві після біжучого курсу.

Кромі сего Банк Руских Емігрантів готов служити порадою і інформаціями також в других справах, особливо тим, котрі приїзджають до Ню Йорку а не суть обзнакомлені з містом. Банк Руских Емігрантів вкладає гроші на процент до американьских і краєвих банків.

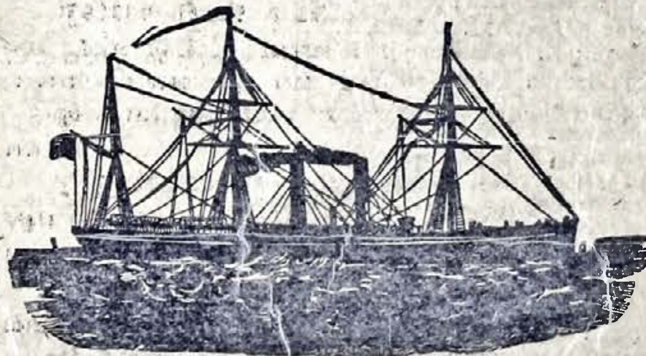
Десята часть з чистого доходу Банку Руских Емігрантів призначена на Руский Народний Еміґраційний Дім в Америці.

З поважанем

Дирекція: Ів. Ардан, гол. С. Ядловский, кас. А. Савка, секр.

Адрес: Ruth. Immigrant Exchange
181 E. 3 St., New York, N. Y.

Перший
Руско-Словеньско-Польский
БАНКИР і НОТАР ПУБЛИЧНИЙ



затверджений через Ґубернатора стейту виконує ріжні справи з помочию старорускаго нотара і адвоката.

1) ВИРОБЛЯЮ ПОВНОВЛАСТИ, контракти купна і продажи, перепроваджую процеси спадкові, інтабуляції і екстабуляції.

2) СПРАВИ ВІЙСКОВІ як також увільнення від асентерунку, війскової контролї і увільнене від вправ.

3) ПРОДАЮ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до старого краю як рівнож з краю до Америки по цінах таких самих як продають головні компанії.

4) МІНЯЮ ГРОШІ старокраєві на американьскі а американьскі на краєві як рівнож пересилаю гроші до всіх країв і держав сьвіта, по цінах найтанших і все належито виконуєсь і як найскорше.

5) ПРОВАДЖУ робітниче бюро в котрім може як найбільше число робітників знайти роботу — так мущини як жінки.

Не забудьте на адрес:

Gabriel Dziadik,
130 Main St., Derby, Conn.